

205267

205267

BIBLIOTECA LEGILOR UZUALE ANOTATE

No. 17

LEGEA JANDARMERIEI

din 1929

Insoțită de Expunerea de Motive a D-lor
Miniștrii **ALEX. VAIDA-VOEVOD** și **GE-**
NERAL H. CIHOSKI. Avizul Consiliului
Legislativ și Rapoartele
de la Cameră și Senat

EDITURA INSTITUTULUI DE ARTE GRAFICE
„CURIERUL JUDICIAR“, S. A.
BUCUREȘTI, Artei 5 :: Lângă Palatul Justiției

1 9 2 9

Lei 50.—

BIBLIOTECA LEGILOR UZUALE ANNOTATE

No. 17

LEGEA JANDARMERIEI

din 1929

Insoțită de Expunerea de Motive a D-lor
Miniștrii **ALEX. VAIDA-VOEVOD** și **GE-**
NERAL H. CIHOSKI. Avizul Consiliului
Legislativ și Rapoartele
de la Cameră și Senat

2445 29

EDITURA INSTITUTULUI DE ARTE GRAFICE
„CURIERUL JUDICIAR“, S. A.

BUCUREȘTI, Artei 5 :: Lângă Palatul Justiției

1 9 2 9

LEGE¹⁾

pentru organizarea jandarmeriei rurale

TITLUL I

Dispozițiuni generale

ART. 1. — Jandarmeria rurală este un corp organizat milităresc, instituit pentru a veghea, în comunele rurale, la siguranța de Stat, la menținerea ordinii publice, precum și la executarea legilor și regulamentelor.

ART. 2. — Jandarmeria rurală face parte din Ministerul de Interne.

Pentru serviciul său ordinar și extraordinar ea stă la dispoziția autorităților, cărora legea le conferă atribuțiuni de poliție generală.

ART. 3. — Poziția, disciplina, înaintările și condițiunile de căsătorie ale ofițerilor sunt supuse dispozițiunilor din legile și regulamentele militare, cari se vor exercita prin autoritatea Ministerului de Război.

Disciplina jandarmilor reangajați este de asemenea supusă dispozițiunilor din legile și regulamentele militare, afară de excepțiunile prevăzute în legea de față.

1) Votată de Senat la 20 Martie 1929, de Cameră la 21 Martie 1929, promulgată și publicată în „Monitorul Oficial” No. 69 din 24 Martie 1929.

TITLUL II**Organizarea jandarmeriei rurale****CAPITOLUL I***Formațiuni teritoriale, servicii și școli*

ART. 4. — Organizațiunea jandarmeriei rurale cuprinde formațiuni teritoriale, servicii și școli.

Formațiunile teritoriale cuprind: posturi, secții, legiuni, inspectorate și un inspectorat general.

ART. 5. — Mai multe comune rurale formează teritoriul unui post de jandarmi. În mod excepțional, el va cuprinde teritoriul unei singure comune, în cazul când întinderea, densitatea populației și importanța comunei sau interesul ordinei și siguranței publice vor necesita aceasta.

Postul va fi condus de un jandarm, șef de post, ajutat de jandarmii necesari, numărul total neputând fi mai mic ca 5 jandarmi.

Mai multe posturi la un loc formează o secție, pusă sub conducerea unui jandarm, șef de secție, ajutat de alți jandarmi, al căror număr variază după nevoile serviciului.

Secțiile se grupează în legiuni sub comanda unui căpitan sau maior ajutat de ofițeri inferiori.

Mai multe legiuni formează un inspectorat sub conducerea unui colonel sau general de brigadă, ajutat de ofițeri superiori ca organe de control, precum și de ofițeri inferiori necesari serviciului.

ART. 6. — Școlile pentru pregătirea profesională a ofițerilor și jandarmilor se grupează într'o singură conducere, alcătuind un inspectorat.

Școlile sunt:

a) Școli pregătitoare pentru jandarmi ca aspiranți, ca ofițeri de poliție și șefi de secție;

b) Școala specială pentru ofițerii corpului de jandarmi.

Organizarea lor și programele de studii se vor fixa printr'un regulament special.

ART. 7. — Serviciile se conduc de către ofițeri

superiori, ajutați de ofițeri inferiori și personal civil, conform prevederilor bugetare.

Serviciile sunt:

- a) Administrative;
- b) De control;
- c) Ateliere;
- d) Depozite.

ART. 8. — Toate formațiunile, serviciile și școlile formează jandarmeria rurală, condusă și comandată de un general de brigadă sau de divizie, cu titlul de inspector general, care va fi numit prin înalt decret de către Ministerul de Interne, de acord cu Ministerul de Război, dintre ofițerii generali din jandarmeria rurală.

ART. 9. — Intinderea teritorială a fiecărei formațiuni, precum și reședințele formațiunilor, serviciilor și școlilor se vor fixa prin decizie ministerială. Efectivele lor se vor stabili în conformitate cu regulamentul legii de față.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CAPITOLUL II

Personalul

ART. 10. — Personalul se compune din ofițeri, jandarmi, funcționari, maștri, lucrători și oameni de serviciu.

§ 1. Recrutarea ofițerilor

ART. 11. — Jandarmeria rurală își recrutează ofițerii din cadrele ofițerilor activi ai armatei, după cererea inspectoratului general adresată Ministerului de Război, prin Ministerul de Interne.

Un ofițer poate fi admis a trece în jandarmeria rurală, după cererea sa, dacă îndeplinește următoarele condițiuni:

- a) Să fie bine notat de toți șefii ierarhici sub cari a servit;
- b) Să aibă gradul de locotenent sau sublocotenent cu cel puțin 2 ani vechime;

c) Să aibă vârsta de cel mult 25 ani pentru sublocotenent și 30 ani pentru locotenent.

Ofițerii licențiați sau doctori în drept vor fi preferați.

Ofițerii vor fi confirmați definitiv în jandarmeria rurală după absolvirea școlii speciale pentru ofițerii de jandarmi și după o practică timp de un an la formațiunile teritoriale.

ART. 12. — În cazul când efectivele anuale nu se completează dintre ofițerii activi ai armatei, se pot primi și ofițeri de rezervă, cari să satisfacă următoarele condițiuni:

a) Să aibă gradul de sublocotenent sau locotenent și vârsta de cel mult 30 ani;

b) Să fie cel puțin licențiat în drept;

c) Să se bucure de bună purtare în societate;

d) Să rezulte din memoriu că sunt bine apreciați de șefii lor ierarhici.

Confirmarea lor se va face în condițiunile art. 11.

ART. 13. — Ofițerii jandarmeriei rurale fac parte din cadrele active ale armatei, fiind considerați combatanți.

Ofițerii vor fi confirmați în jandarmeria rurală prin decret regal.

Odată cu confirmarea, ofițerii de rezervă se vor înscrie din oficiu în cadrele active ale armatei.

Ofițerii definitivi ai jandarmeriei rurale vor fi înscrși separat în anuarul armatei.

§ 2. *Recrutarea jandarmilor reangajați*

ART. 14. — Jandarmii se reangajează de inspectoratele respective dintre oamenii cari au îndeplinit serviciul militar și s'au liberat cu gradul de caporal sau sergent, având vârsta de cel mult 25 ani și îndeplinind condițiunile următoare:

a) Să fie cetățean român;

b) Să se bucure de bună purtare în societate și să aibă certificat de bună purtare din armată;

c) Să fie absolvent a cel puțin 4 clase primare, dându-se preferință celor cu studii superioare acestora;

- d) Să aibe talia prevăzută în regulamentul legii;
- e) Să fie complet sănătos, cercetat fiind de o comisie medicală instituită prin regulamentul de aplicare al legii;
- f) Să nu fie condamnat pentru infracțiunile comise de el în exercițiul funcțiunii lui de jandarm.

ART. 15. — Jandarmii vor fi confirmați definitiv în jandarmeria rurală după ce au absolvit școala pregătitoare și au făcut practică de un an la postul de jandarmi.

§ 3. *Recrutarea personalului auxiliar*

ART. 16. — Modul de recrutare al funcționarilor, maștrilor, lucrătorilor și oamenilor de serviciu se va determina prin statutul special prevăzut la art. 55 din această lege. Până la întocmirea lui se vor aplica normele din legea asupra statutului funcționarilor publici.

§ 4. *Jurământul*

ART. 17. — Odată cu confirmarea lor ca definitivi, atât ofițerii cât și jandarmii vor depune jurământul după formula următoare: „Jur credință M. S. Regelui; jur de a mă supune Constituțiunii, legilor țării și disciplinei militare; de a păstra secretul profesional și de a întrebuița în exercițiul funcțiunii mele puterea ce-mi este încredințată, numai pentru menținerea ordinii, siguranței publice și aducerea la îndeplinire a legilor”.

Acest jurământ se înscrie și în livretul de jandarm.

CAPITOLUL III

Ierarhia și disciplina militară

ART. 18. — Ierarhia pentru ofițeri din jandarmerie este cea prevăzută de legea asupra înaintărilor în armată.

ART. 19. — Ierarhia pentru jandarmi este următoarea :

Elev jandarm = sergent.

Jandarm = sergent.

Jandarm șef de patrulă = sergent instructor.

„ „ „ post = plutonier.

„ „ „ secție = plutonier major.

ART. 20. — Pedepsele disciplinare ce se pot aplica jandarmilor sunt :

a) Muștrarea verbală;

b) Muștrarea scrisă;

c) Interzicerea de a părăsi cazarma;

d) Arestul;

e) Muștrarea cu pierderea soldei până la 5 zile.

Această pedeapsă nu se poate aplica de cât cel mult odată pe lună;

f) Inchisoarea;

g) Mutarea pe cale disciplinară.

h) Indepărtarea din serviciu.

Pedepsele de la **a** și **b** se pot aplica de șefii ierarhici, începând dela șeful de patrulă; cele dela **c** se pot aplica de șefii ierarhici, începând dela șeful de post; iar cele dela **d**, **e** și **f** de șefii ierarhici, începând dela comandantul de legiune.

Celelalte pedepse se vor aplica numai după avizul prealabil al comisiei prevăzute la art. 26, care este obligator și se va comunica prin ordin de zi, pe inspectorate.

ART. 21. — Ofițerii și jandarmii, pentru infracțiunile comise de ei în exercițiul funcțiunii lor de ofițeri ai poliției administrative sau judiciare, vor fi judecați de instanțele ordinare, conform prevederilor codului de procedură penală ca și ceilalți ofițeri de poliție judiciară.

Pentru infracțiunile prevăzute de codul penal și codul justiției militare, săvârșite în afară de serviciul lor de poliție, ei vor fi judecați de instanțele militare. Ordinele de urmărire și judecarea acestor din urmă infracțiuni se vor da de către comandanțele corpurilor de armată de pe teritoriul unde funcționează ofițerul sau jandarmul, cu îndatorirea

de a încunoștiința inspectoratul general al jandarmeriei rurale.

ART. 22. — Pentru cazul judecării ofițerilor în compunerea consiliului de război va intra ca judecător un ofițer de jandarmi, în grad imediat inferior președintelui.

ART. 23. — Pe lângă fiecare inspectorat de jandarmi va funcționa o comisiune a cărei compunere va fi aceea prevăzută la art. 26.

Președintele va fi în acest caz ofițerul care urmează în vechime imediat inspectorului.

Comisiunea va aplica pedepsele disciplinare prevăzute de art. 20 din această lege.

CAPITOLUL IV

Inaintarea

ART. 24. — Locurile vacante de ofițeri în jandarmeria rurală dela gradul de căpitan inclusiv se completează numai prin înaintarea ofițerilor de jandarmi.

ART. 25. — Înaintările ofițerilor de jandarmi se fac de către Ministerul de Război, conform dispozițiilor din legea asupra înaintărilor în armată, exceptându-se condițiunile de stagiu și de comandă.

Pentru gradele de maior și general, se cer probe ca și celorlalți ofițeri ai armatei, ținându-se seamă de serviciul lor de specialitate, precum și de întrebuințarea jandarmeriei în război.

ART. 26. — Înaintarea jandarmilor la gradele de șef de post și șef de secție se face în limitele vacanțelor bugetare, după propunerile și recomandăția șefilor ierarhici, în conformitate cu prevederile statutului, prevăzut la art. 55 de către o comisiune instituită la fiecare inspectorat și compusă din inspectorul respectiv ca președinte, un delegat al Ministerului de Interne, un delegat al Ministerului de Război, un delegat al Ministerului de Justiție și comandantul legiunii respective, ca membri.

Modul de funcționare al acestei comisiuni se va stabili prin regulamentul legii de față.

CAPITOLUL V

Mutările

ART. 27. — Ofițerii și jandarmii, în vederea serviciului special ce execută, sunt stabili la formațiunile sau serviciile unde funcționează.

ART. 28. — Mutările se vor face :

a) Prin înaintare.

b) La cerere.

c) În interes de serviciu, constatat de comisiunea prevăzută de art. 26, numai pentru motive bine constatate: când la anumite formațiuni ar fi necesari jandarmi cu cunoștinți și calități speciale, sau când din împrejurări independente de voința lui, ar face imposibilă rămânerea în acea localitate.

d) Prin consimțământul mutual.

ART. 29. — Mutarea ofițerilor se face de către Ministerul de Interne, după propunerea inspectorului general, prin decret regal. Pentru aceasta se va lua avizul șefilor ierarhici ai ofițerului.

Mutarea jandarmilor până la gradul de șef de patrulă inclusiv se va face de către inspectorate, iar mutarea șefilor de posturi, de secții și a personalului civil de către inspectoratul general.

CAPITOLUL VI

Instrucția

ART. 30. — Instrucția profesională a jandarmilor se face în școalele de aspiranți, se perfecționează în școala de ofițeri de poliție și se specializează în școala de șefi de secție.

Pentru pregătirea ofițerilor va funcționa o școală specială.

În aceste școli se vor predă cursurile de specialitate, militare, precum și de îmbogățirea cunoștințelor generale.

TITLU III

Serviciul

CAPITOLUL I

Atribuțiuni

ART. 31. — Atribuțiunile jandarmeriei rurale sunt:

- a) Prevenirea infracțiunilor.
- b) Menținerea și restabilirea ordinii în caz de turburări;
- c) Paza siguranței publice și de Stat;
- d) Adunarea informațiilor referitoare la ordinea și siguranța Statului și raportarea lor organelor în drept;
- e) Cercetarea și urmărirea tuturor infracțiunilor prevăzute de legile civile, militare și ordonanțele autorităților locale;
- f) Prinderea infractorilor, adunarea și păstrarea probelor, dresarea actelor și înaintarea lor, împreună cu făptuitorii, autorităților în drept, în cadrele admise de legile în vigoare ;
- g) Executarea mandatelor de aducere, de arestare, a ordinelor, intervențiilor și cererilor primite înscris dela autoritățile cu atribuțiuni de poliție generală. În caz de vădită urgență, ordinele se vor transmite telegrafic și se vor confirma prin ordin în scris sau prin note telefonice cu numărul de ordine ;
- h) Asistența și ajutorul la cererea scrisă a celorlalte autorități recunoscute de legi, sau a organelor acestora, când sunt împiedecate în exercitarea funcțiunii lor.

ART. 32. — Comandanții de legiuni și șefi de secții au îndatoririle următoare :

- a) A instrui, conduce, administră și controlează executarea serviciului și administrației la formațiunile în subordine.
- b) A stabili și menține legătura de serviciu cu toate autoritățile de pe teritoriul unde funcționează.

ART. 33. — Inspectorii au atribuțiunea de a îndrumă și de a coordona serviciul la formațiunile în subordine, de a centraliză informațiunile, iar prin inspecțiuni cât mai dese de a se încredința despre :

- a) Bunul mers al serviciului ;
- b) Pregătirea ofițerilor și jandarmilor ;
- c) Buna conservare și întreținere a materialului.

ART. 34. — Inspectorul general va da îndrumări cu privire la pregătirea și executarea serviciului profesional, încredințându-se prin inspecțiuni de modul executării serviciului și menținerea unității lui.

ART. 35. — Inspectoratul general va funcționa pe lângă Ministerul de Interne. Condițiunile funcționării vor fi prevăzute în legea de organizare a aceluși Minister.

Până atunci se numește prin înalt decret pe lângă și de către Ministerul de Interne un ofițer superior de legătură, doctor sau licențiat în drept.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CAPITOLUL II

Serviciul ordinar și extraordinar

ART. 36. — Exercițarea atribuțiunilor jandarmeriei rurale cuprinde :

- a) Serviciul ordinar.
- b) Serviciul extraordinar.

ART. 37. — Serviciul ordinar este acela care se execută zilnic sau la epoci periodice, fără a mai fi trebuință de ordin special sau cerere, și cuprinde atribuțiunile dela punctele a — f inclusiv, prevăzut la art. 31 .

ART. 38. — Serviciul extraordinar este acela care se execută numai în virtutea ordinelor sau cererilor, după cum se prevede la punctele g și h de sub art. 31.

ART. 39. — Jandarmul este personal răspunzător de executarea serviciului ordinar.

În executarea serviciului extraordinar este răspunzător cel ce a dat ordinul sau a făcut cererea.

În acest caz, jandarmul rămâne răspunzător numai pentru felul cum a executat ordinul sau cererea.

La cererea părții vătămate, jandarmul este obligat a elibera pe loc copie certificată depe ordinul primit.

ART. 40. — Ordinele se adresează în scris comandantului legiunii pe teritoriul căruia urmează a se executa; în caz de urgență celei mai apropiate formațiuni sau direct jandarmului.

Actele cari ar atinge sau restrânge libertatea individuală nu pot fi executate de cât pe bază de ordin scris, oricare a fi autoritatea de la care emană.

ART. 41. — Cererile se îndrumează autorităților locale cu atribuțiuni de poliție; în cazuri urgente, direct jandarmului.

ART. 42. — Jandarmii nu pot fi sustrași în nici un fel dela executarea serviciului lor ordinar sau extraordinar.

Însărcinările străine serviciului sau cari le-ar scădea prestigiul sunt interzise.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CAPITOLUL III

Dreptul de instrumentare

ART. 43. — Jandarmii reangajați sunt ofițeri de poliție judiciară începând de la gradul de șef de patrulă.

Ofițerii de jandarmi, până la comandantul de legiune inclusiv, sunt ofițeri de poliție judiciară. Dreptul de a instrumenta este însă lăsat la propria lor inițiativă, putând primi delegațiuni în această privință, numai în cazuri de gravitate bine constatată.

CAPITOLUL IV

Competința teritorială

ART. 44. — Ofițerii și jandarmii cari au atribuțiuni de poliție judiciară le exercită pe toată întinderea teritoriului formațiunii unde funcționează.

Ei pot continua urmărirea și pe teritoriul altor for-

mașiuni, când se află pe urmele făcătorilor de rele. În acest caz, urmărirea va încetă în momentul transmiterii ei autorității în drept.

CAPITOLUL V

Actele încheiate de jandarmi

ART. 45. — Constatarea infracțiunilor se face de către jandarmii ofițeri de poliție judiciară, prin încheiere de procese-verbale, în prezența a doi martori asistenți. Jandarmii nu pot fi martori asistenți.

ART. 46. — Jandarmii, numai în cazuri grave apreciate de instanțele de judecată, pot fi chemați ca martori sau informatori înaintea justiției pentru a confirma constatările consemnate în actele dresate de ei.

CAPITOLUL VI

Intrebuințarea armei

ART. 47. — Jandarmii, în serviciu, au dreptul de a întrebuința arma :

a) Dacă sunt în legitima apărare ;

b) Dacă în caz de crimă infractorii fug și la somațiunile legale nu se predau și nu este alt mijloc de a-i opri;

c) În caz de evadare sau fugă de sub escortă a condamnaților și urmăriților pentru crime când nu se opresc la somațiunile legale ;

d) Sub comandă, la ordinele comandantului, care singur răspunde de ordinul dat.

ART. — 48. Orice întrebuințare de armă se va constata fără amânare, din oficiu, de o comisiune alcătuită din judecătorul ocolului, pretorul local și comandantul legiunii, în scopul de a constata, dacă a fost sau nu, cazul de a întrebuința arma.

Inițiativa convocării aparține fiecăruia din membrii comisiunii, care va lucra sub președinția judecătorului.

TITLUL IV

Incompatibilități

CAPITOLUL I

ART. 49. — Jandarmii de orice grad, precum și ofițerii până la comandantul de legiune inclusiv, nu pot fi repartizați pentru serviciu în județele lor de origină.

ART. 50. — Jandarmii de orice grad, precum și ofițerii, nu pot fi comercianți sau arendași, nici direct nici indirect, și nici prin persoane interpuse.

Ei nu pot ocupa nici o altă funcțiune publică sau narticulară, pe timpul serviciului lor.

TITLUL V

Mobilizarea

CAPITOLUL I

ART. 51. — În timp de pace, șefii de post vor executa controlul asupra șefilor de garnizoană, pentru asigurarea și executarea în raza postului a lucrărilor de mobilizare, prevăzute de regulamentul respectiv.

Până la 1 Aprilie 1932 când autoritatea militară va înființa organe speciale în acest scop, ei vor continua să îndeplinească ca și până acum atribuțiunile de șefi de garnizoană.

La mobilizare jandarmii execută toate obligațiunile ce le sunt atribuite prin regulamentul de mobilizare al armatei.

TITLUL VI

Administrația

CAPITOLUL I

Solde și indemnizații

ART. 52. — Fondurile necesare jandarmeriei rurale se prevăd anual în bugetul Ministerului de Interne și se administrează conform legii de contabilitate generală a Statului, precum și regulamentului ce se va întocmi, ținând seamă de organizarea specială a acestei instituții.

ART. 53. — Soldele, accesoriile, indemnizațiile, gradațiile și drepturile de orice natură ale ofițerilor de jandarmi, sunt întocmai ca acele prevăzute în legile și regulamentele militare.

În afară de aceste drepturi, ofițerii confirmați definitiv în jandarmeria rurală, vor mai primi o indemnitate fixă lunară, numită „Indemnitate de jandarm”, care se va stabili prin regulamentul legii de față pentru fiecare grad și vechime.

ART. 54. — Dispozițiunile art. 39 din legea asupra soldelor în armată și ale art. 68 din reg. acestei legi, relativ la reținerile din solde în cazurile prevăzute de acest articol, se vor aplica pentru ofițerii de jandarmi de către Ministerul de Interne.

ART. 55. — În ceea ce privește jandarmii, un statut special ce se va vota de Corpurile legiuitoare, va preciza: garantarea stabilității, durata serviciului, limita de vârstă, avansările, gradațiile, condițiile de căsătorie, dreptul la pensie, precum și retribuțiunile și diferitele indemnizațiuni.

În acelaș statut se vor stabili și condițiunile de angajament ale funcționarilor civili, necesare în serviciul jandarmeriei rurale.

CAPITOLUL II

Uniforma, echipamentul și armătura

ART. 56. — Uniforma ofițerilor de jandarmi va fi aceea prevăzută în regulamentele sau deciziile de uniforme ale armatei.

Uniforma și echipamentul ofițerilor și jandarmilor va fi de un model special și se va prevedea în regulamentul legii de față.

ART. 57. — Jandarmii vor purta arme de foc și arme albe cari, împreună cu munițiunile necesare, se vor procura de către Ministerul de Interne după modelul armatei.

CAPITOLUL III

Localuri

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ART. 58. — Localurile necesare formațiunilor jandarmeriei rurale cad în sarcina Ministerului de Interne și se vor construi după modelul ce se va prevedea prin regulamentul legii de față.

TITLUL VII

Dispoziții tranzitorii

CAPITOLUL I

ART. 59. — Toate drepturile de orice natură, de cari beneficiază ofițerii și jandarmii cari se vor găsi în serviciul jandarmeriei rurale la punerea în aplicare a legii de față, se respectă.

ART. 60. — Legea de față intră în vigoare la data de 1 Aprilie 1929.

În ceeace privește așezarea teritorială și completarea efectivelor în jandarmi și personal civil, ea va fi aplicată treptat în așa fel, ca până la data de 1 Aprilie 1932, să fie completată integral.

Până la data de mai sus se pot primi jandarmi până la vârsta de 30 ani.

Până la aceeaș dată se vor stabili cadrele de ofițeri și jandarmi cari vor trebui prevăzute și în statut.

Actualii jandarmi în termen se mențin în serviciu până la complectarea efectivelor.

Art. 61. — Toate unitățile de jandarmi cari la punerea în aplicare a legii de față funcționează în municipii sau comune urbane și intră în compunerea corpului de jandarmi vor continua să rămână la dispoziția Ministerului de interne până la crearea unităților jandarmeriei armatei.

ART. 62. — Înmânarea citațiilor și îndeplinirea actelor de procedură prevăzute în codul de procedură penală și în legea judecătoriilor de ocoale, rămân în sarcina jandarmilor numai până la data de 1 Aprilie 1930.

Art. 63. — Toate legile și decretele-legi anterioare și contrare legii de față sunt și rămân abrogate.

CAPITOLUL II

Jandarmeria armatei

Art. 64. — Pe lângă fiecare corp de armată și corpul vânătorilor de munte se creiază cel puțin câte un batalion de jandarmi.

Aceste batalioane depind de corpul de armată și aparțin Ministerului de război.

Ele sunt destinate să formeze unitățile de jandarmi necesare armatei de operațiuni la mobilizare.

Instrucția de specialitate se va face de ofițerii de jandarmi sub directivele inspectoratului general al jandarmeriei.

Instrucția militară se va face sub controlul Corpului de armată respectiv și conform directivelor Marelui Stat Major.

Expunerea de motive

I. Introducere

Cea dintâi îndatorire a unui Stat organizat este, de a asigura, pe toată întinderea teritoriului său, păstrarea ordinii și aducerea la îndeplinire a legilor.

Scopul acestor servicii se îndeplinește în comunele urbane, reședințe și nereședințe, precum și în municipii, de *Poliția Generală a Statului*, iar în comunele rurale de *Jandarmerie*, ajutată de *garzi comunale*, ca organe ale poliției locale.

De aici rezultă, că *Instituțiunea Jandarmeriei* este una din temeliiile organizațiunei noastre de Stat.

Ca structură organică însă, Jandarmeria se prezintă și astăzi cu aproape aceiași organizațiune care i s'a dat prin legea dila 1893.

Această organizațiune care nu mai corespunde concepțiunilor moderne, a contribuit, ca jandarmeria să se înfățișeze ca un așczământ anemic, fără o viață reală, cu formațiuni și elemente lipsite de valoarea pe care o dă o serioasă educație profesională. Din acest punct de vedere, o reformă radicală a instituțiunii jandarmeriei, se impune ca o urgentă și imperioasă necesitate.

Dar reorganizarea jandarmeriei mai este necesară încă și din alt punct de vedere.

Deprinderile fclurite, tradițiunile și obiceiurile intrate în sânge ale diverselor provincii unite și constituite astăzi într'un singur regat, precum și necesitatea absolută de a alcătui un tot unitar, ne impun a porni, și în domeniul acesta, la o adevărată operă de unificare, în care să pulseze veșnic spi-

ritul unității de neam și Stat solidar; iar pe de altă parte, ținând seamă de sufletul nou al umanității de după război, trebuie să tindem la o creațiune, în care să vibreze necontenit o viață reală și curată.

Cu aceste convingeri, și însuflețiți de aceste credințe, încadrăm în epoca nouă, care s'a deschis țării noastre, această lege menită să dea o înfățișare cu adevărat civilizată vieții noastre de Stat.

Nu ne îndoim, că toți își vor da azeziunea spontană la această lege, dintr'un spirit de largă înțelegere a realităților politice, punând deasupra vremelnicilor considerațiuni de partid, viziunea pururi înviorătoare a intereselor superioare și permanente ale Statului.

II. Istoricul Jandarmeriei

Mânați de avântul nostru spre mai bine — fără a rupe legătura cu trecutul în manifestările sale bune, întrucât dorim să asigurăm și o operă de continuitate — tinzând spre perfecțiune, credem că e necesar, să facem un restrâns istoric al instituțiunii jandarmeriei la noi.

1831

1. REGULAMENTUL ORGANIC

În primul rând trebuie să amintim de Regulamentul Organic din 1831 și 1832, care atât în Muntenia cât și în Moldova, au fost cele dintâi legi de organizare ale poliției române. Ele s'au ocupat mai mult de orașe. Referitor la viața și organizarea poliției satelor, găsim puține lucruri cari să fie în legătură cu evoluția instituției a cărei reorganizare a facem astăzi.

1850

2. CORPUL SLUJITORESC ȘI „ANAFORAUA DIVANULUI OBȘTESC“

Sub domnia lui Ghica Vodă, se înființează în Moldova un corp de jandarmi.

Intr'adevăr, la 22 Martie 1850, intră în vigoare „Anaforaua” Divanului Obștesc, pentru înființarea corpului de jandarmi, după modelul legiurii franceze.

Aceasta constituie cea dintâi legiferare în țările române, unde pentru prima oară se vorbește de „Jandarmi”, de oarece corpul slujitoresc de pe acea vreme, prin anaforaua mai sus pomenită, se transformă într'un corp de jandarmi.

Corpul de jandarmi înființat avea „atribuțiuni de poliție generală a Statului” și era în legătură cu tribunalele polițienesti.

Din punctul de vedere al organizării și modului de funcționare, acest corp era în spiritul instituțiilor similare contemporane din țările occidentale.

1868

3. LEGEA POLIȚIEI RURALE.

În timpul Principatelor Unite, sub domnia Principelui Carol avem o organizație de poliție: „Legea poliției rurale din 25 Decembrie 1868”, prin care se înființează *guarzi câmpeni*.

Această lege, însă, nu putea îndestula decât nevoi foarte restrânse, de oarece atribuțiunile guarzilor câmpeni se reduceau la paza holdelor, livezilor și sădirilor.

1889

4. REGULAMENTUL DOROBANȚILOR

Mai târziu avem Regulamentul Dorobanților din 4 Mai 1889, prin care, referitor la viața satelor, se organizează un serviciu de pază, de zi și de noapte, în vetrele sătești.

După cum se vede, toate aceste legiuri și regulamente nu aveau un caracter general, nu urmăreau un scop bine hotărât; în care să se înglobeze seria de îndatoriri, din care să rezulte adevărata menire a unei poliții.

La 1887, cu prilejul unei legi comunale, se anunță înființarea jandarmeriei; se anunță numai, căci lipsa mijloacelor bugetare a împiedicat realizarea ei.

1893

5. LEGEA JANDARMERIEI RURALE, LEGEA LASCAR CATARGIU

La 1 Septembrie 1893, (*Monitorul Oficial* No. 123, Octombrie 1893), apare „Legea asupra jandarmeriei rurale”, preşedinte de consiliu şi ministru de interne fiind Lascar Catargiu.

Prin această lege se fixează „primele principii de organizare ale jandarmeriei”, se determină atribuţiunile mai importante, se vorbeşte de poliţia administrativă şi judecătorească.

Prin această lege se înfiinţează un inspectorat general al jandarmeriei şi companiile ajutoare ale inspectoratului; se formează *staţiuni de plasă* şi *staţiuni comunale*. Ofiţerii se recrutasau din armata activă şi de rezervă, iar trupa din angajaţi voluntari, numiţi de primar şi consiliul comunal, cu aprobarea subprefectului.

Jandarmii staţiunilor de plasă, aveau calitatea de ofiţeri ai poliţiei judiciare, iar ceilalţi nu, având numai dreptul să raporteze Primarului, care singur putea încheia procese-verbale.

Evident, legea constituie un mare pas în dezvoltarea politică şi socială a vechiului regat. Socotim necesar şi accentuăm, că această lege, la discuţia căreia au luat parte: Lascar Catargiu, Alexandru Lahovary, M. Balş, A. Stolojan, C. I. Stoicescu, este combătută cu înversunare de partidul liberal, pe motiv, că poartă în ea „pecetea temerei clasei dominante” faţă de supuşii săi.

Dela 1893 şi până la 1908, legea marelui cabinet conservator L. Catargiu, suferă mai multe modificări în: 1896, 1899, 1901 şi 1903, fără mare importanţă însă, intrucât privesc mai mult sporirea efectivului jandarmeriei, economia legii rămânând neschimbată.

1908

6. LEGEA I. I. C. BRĂŢIANU 1908

După răscoalele ţărăneşti din 1907, în timpul cabinetului D. A. Sturza, Ministru de Interne fiind I. I. C. Brăţianu, a fiinţat legea pentru modificarea modului de organizare a jandarmeriei.

Accastă lege, după cum lămureşte şi Ministrul de Interne de atunci, în expunerea sa de motive, care precede legea, spo-

rește numărul jandarmilor, cari dela 2690 se urcă la 6310; prin ea se organizează câte un post de jandarmi în fiecare comună, se schimbă modul de recrutare a trupci și a ofițerilor, se lărgesc atribuțiunile și raporturile jandarmilor față de autorități și particulari, se lămuresc unele dispozițiuni din vechea lege. Jandarmeria devine parte integrantă din armata activă. Jandarumul ajunge șef de garnizoană, are dreptul să pronunțe și să încaseze amenzi în cazul de contravenire la legea poliției rurale, la poliția drumurilor și la regulamentele comunale.

Instituțiunei jandarmeriei i se dă un caracter militar, întrucât prin noul sistem de recrutare, se înființează jandarmi „în termen”, pentru o treime din numărul total al jandarmilor.

După cum se vede, legea Brătianu cuprinde foarte multe lucruri noi față de legea Lascăr Catargiu.

Obiecțiunea care se poate aduce acestei legi este, că jandarmeria n'a rămas o instituție pur polițienească și că i s'a dat extrem de multe atribuțiuni, dintre cele cari n'au nici o legătură și nici nu se potrivesc cu organizația și menirea unei adevărate instituții polițienesti.

În acele timpuri de panică și neliniște, guvernul și partidele politice au crezut, că se simte nevoie de o lege, care să asigure ordinea și siguranța Statului, cu jandarmi în fiecare comună.

Este foarte vrednic de reținut faptul, că această lege a trecut aproape nediscutată în Parlament; nici chiar partidul conservator, care ar fi avut prilejul să se apere de atacurile din 1898, nu și-a spus cuvântul prin reprezentanții săi. Numai d. Iorga a votat împotriva legei, care s'a votat la Cameră cu 61 voturi pentru și 2 contra.

Nu facem procesul politic al trecutului; constatăm numai, că în loc să se păsească cu adevărate reforme economice și sociale concepute și aplicate într'un spirit de largă înțelegere a vremurilor, în loc să se legifereze în sensul, de a se înlătura cauzele relelor cari duceau la turburări și convulsțiuni, s'a socotit că singurul leac al vechei stări de lucruri de atunci este, înmulțirea numărului jandarmilor.

1918

7. DECRETUL LEGE VĂİTOIANU

La 15 Noembrie 1918, sub guvernul General Coandă, Ministru de Interne fiind d. General Artur Văitoianu, s'a adus un

decret-lege pentru punerea din nou în vigoare a legii jandarmeriei, așa cum fusese modificată de guvernul Marghiloman.

Prin acest decret-lege se păstrează economia legii Brătianu, se mărește numărul jandarmilor la 20.000, se organizează un corp al jandarmeriei, după felul corpurilor de armată, înființându-se brigăzi, regimente și batalioane; se mărește solda jandarmilor, se regulează drepturile lor la pensie, fiind asimilați cu gradele inferioare din armată.

Deși prin acest decret-lege efectivul jandarmeriei este simțitor mărit, totuși e bine să arătăm că acest spor nu privește „formațiunile teritoriale” întrucât în comune rămân același număr de jandarmi ca și mai înainte.

S'au creiat unități de instrucție, cu un efectiv mare, pentru a constitui o trupă permanentă, care să fie în orice moment la dispoziția autorităților, în vederea curenților sociale

1920

8. PROIECTUL FEDERAȚIEI

BCU Cluj / Central University Library Cluj

În 1920, în timpul guvernului Federației Național-democratice, se prezintă Corpurilor legiuitoare proiectul de lege pentru reorganizarea jandarmeriei, ministru de interne fiind dr. N. Lupu. Acest proiect, discutat numai în senat, din cauza precipitării evenimentelor politice, nu devine lege.

Proiectul Federației a luat naștere din necesitatea unificării, deoarece aveam nevoie de o lege, care să fie aplicată pe tot întinsul României Mari. Ne aflam în fața provinciilor unite, cari, ca Ardealul și Bucovina, avuseser legiuiri de organizarea jandarmeriei, în multe privinți superioare legiurilor Vechiului Regat.

Prin acest proiect guvernul Federației și-a propus o radicală organizare a instituției, căutând să legifereze în sensul, ca jandarmeria să nu aibă alte atribuțiuni, decât acele de poliție generală rurală. Instituțiunea trebuia să treacă sub ordinea Ministerului de Interne, întrucât era un organ administrativ de poliție, rămânând corp militar, numai sub raportul organizării și disciplinei.

Ca principii generale, guvernul Federației își făcea un ideal din năzuința ce avea, să realizeze din jandarmerie o instituție cu totul independentă, conștientă și sustrasă cu desăvârșire influențelor de ordin politic.

III. In nouile provincii

LEGEA UNGARĂ, 1881

Făcând istoricul instituției jandarmeriei din Vechiul Regat, socotim necesar, să arătăm care a fost organizația jandarmeriei în provinciile alipite.

În Ardeal, jandarmeria funcționa pe baza legii ungare No. 5 din 1881, cuprinzând 12 articole, modificate prin legea No. 7 din 1905, adăugându-se încă 5 articole.

În Bucovina, unde erau legiurile austriace, găsim aceleași principii cari erau la temelia instituției din Ardeal.

Ca principii generale, atât în Ardeal cât și în Bucovina, jandarmeria avea atribuțiuni bine determinate, lămurit separate de ale celorlalte organe și neavând nici o atribuțiune administrativă.

Ca notă caracteristică, jandarmii aveau răspundere personală. În lumina acestui principiu, trebuie să ne explicăm faptul, că ei se purtau demn și uman, în împrejurările în cari guvernele încercau să-i întrebuițeze pentru scopuri politice. Desigur că e foarte criticabilă conduita lor față de naționalități, fiind întrebuițați ca instrumente de asuprire și sugrumare a libertăților publice.

IN BASARABIA

În Basarabia nu există jandarmerie rurală în înțelesul situației din Vechiul Regat.

Acolo, pe baza legilor fundamentale ale imperiului rus, comunele erau autonome și ele își rânduiau singure paza. Urmărirea și constatarea infracțiunilor se făcea de către „Uriadnic”, care era șeful „Volostei”, unitatea administrativă superioară organizării comunale.

După încercarea de revoluție din 1905, s'a întins în toată Rusia și deci și în Basarabia instituțiunea „Strajnicilor” (Strașnic), care există până atunci numai în Polonia. Ereă o instituțiune care avea caracterul unei poliții politice de Stat, cu scopul de a preveni turburările, răscoalele, etc.

Starsnicii își aveau sediul în Capitala județului, pe lângă ispravnic, sau la voloste, pe lângă *Uriadnic* și sub forma de detașamente mobile activau acolo unde se simțea nevoie.

UNIFICARE

Aceasta este situațiunea legală a instituțiunii jandarmeriei în Vechiul Regat și în provinciile alipite în momentul când pășim la reorganizarea instituțiunii, având ca primă grijă o unificare completă.

În fapt, după unire, prin decrete-legi se întindea aplicarea legii jandarmeriei din Vechiul Regat și în provinciile alipite.

Astfel: decretul-lege No. 3276 bis din 5 Septembrie 1918, de reorganizarea jandarmeriei, se aplică și în Basarabia, deodată cu punerea lui în aplicare pe tot întinsul Regatului.

Cu decretul No. 1694 din 29 Aprilie 1919, se înființează în Ardeal brigada IV-a, extinzându-se pe tot teritoriul acestei provincii decretul-lege de organizare a jandarmeriei din 1918.

În Bucovina, prin decretul No. 1695 din 26 Aprilie 1919, se înființează batalionul de jandarmi Moldova, tot pe baza decretului-lege amintit mai sus.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

IV. Noua organizare

Atmosfera specială de neîncredere în jandarmerie n'a provenit atât din cauza lipsurilor legii, ci a fost provocată de partidele politice, cari în guvernările lor, din motive lesne de înțeles, au scos instituțiunea din făgașul ei normal, punând-o în slujba unor scopuri străine de adevărata ei misiune.

Legiferând, nu trebuie să uităm un singur moment, că facem o lege de unificare și deci se cuvine să alegem și din legiurile Vechiului Regat și din ale provinciilor alipite, tot ce este bun, înlăturând ce găsim rău și imibnând într'o sinteză armonică, concepțiunea noastră de Stat.

Noi pornim dela concepțiua Statului de drept, întemeiat pe ordinea de drept.

Or nu se poate admite și nu se poate concepe ordine de drept în care atribuțiunile nu-s bine fixate și nu-s bine determinate în cadrele scopului pe care-l urmărește o instituțiune.

În primul rând, trebuie ca marele principiu de ordin constituțional al separațiunii puterilor, să fie respectat; toate puterile în Stat să fie fixate, să fie coordonate, să se recunoască, să se controleze și să se limiteze reciproc.

Libertățile cetățenești să devină realitate, garanția lor fapt, și prin control reciproc să se garanteze respectul Constituției.

Reorganizând instituția jandarmeriei, avem să facem din ea un corp de elită, cu garanții de statornicie și nepărtenire, în afară de orice amestec al politicei.

Vroim să facem din jandarmerie un corp selecționat, bine educat și bine instruit.

Vroim să facem ca jandarmeria să devină ceea ce trebuie să fie, adică un organ polițienesc rural și ca împreună cu administrația să pășească pe urma magistraturii.

Numai așa vom putea crea jandarmeriei o atmosferă reală de simpatie și încredere.

În acest scop am fixat marele principiu al „răspunderii personale”, garanția cea mai puternică și cea mai eficace în contra abuzurilor și ilegalităților.

Jandarmeria va aparține Ministerului de Interne pentru ca să existe o conducere unitară în menținerea ordinii și a siguranței Statului.

Conștienți însă de marele ei rol, în caz de război și de apărare națională, din momentul mobilizării, am lăsat jandarmeria sub conducerea și disciplina autorităților militare.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ORGANIZAREA FORMAȚIUNILOR TERITORIALE

.POSTURILE DE JANDARMI

Urmărind specializarea elementelor jandarmerești în cadrul atribuțiilor de poliție generală a Statului, proiectul a schimbat fundamental principiile de organizare ale formațiilor teritoriale jandarmerești.

Prezența postului de jandarmi în fiecare comună la dispoziția autorităților centrale și locale, a adus, rând pe rând, în decursul anilor, la împovărarea serviciului cu o serie întreagă de însărcinări, cari nu au nimic comun cu rolul de poliție generală, de care se leagă însăși esența calității de jandarm.

Este evident însă, că această nefirească hipertrofie a atribuțiilor impuse jandarmilor, a avut ca efect direct o slăbire a acțiunii de poliție preventivă și judiciară, care trebuie să stea la baza organizației corpului de jandarmi.

Continuarea acestui sistem ar fi ajuns, în mod treptat, la anihilarea adevăratului rol al jandarmilor pentru a-i transforma în agenți împărțitori de citații sau adevărați sbiri ai populației rurale. *Pentru a descărca pe jandarmi de întregul acest com-*

plex de însărcinări, streine menirei lor, am introdus prin proiectul de față sistemul postului concentrat pe grupuri de comune. Din punct de vedere practic, prin adoptarea acestui sistem, am reușit să despărțim noțiunea juridică a postului de jandarmi, de aceea a comunei. Această separație fundamentală ne îngăduie să trecem mai departe la separația în fapt a atribuțiilor de poliție generală a Statului conferite jandarmeriei, de ale poliției autonomiilor comunale.

Descărcat astfel de gospodăria felurită a satelor, scutit de obligația zilnică de a face, rând pe rând, pe agentul de portărel sau pe vătășelul administrațiunei comunale, jandarmul se va putea consacra pe viitor unei serioase acțiuni de poliție preventivă și judiciară.

La această pregătire superioară va corespunde desigur o sporire a rezultatelor, privitoare la prevenirea, descoperirea și reprimarea crimelor și delictelor.

Postul concentrat va reprezenta, din punct de vedere moral și material, o forță mult superioară postului comunal de astăzi.

Efectivul sporit al postului concentrat, cu puțința unei deplasări rezezi, va face, ca acțiunea sa directă asupra unui teritoriu determinat să fie mai cuprinzătoare, mai rodnică, mai eficace și mai promptă.

Postul concentrat va avea pe de altă parte și o înrăurire covârșitoare asupra jandarmilor. Traiul la olaltă, sub dependența și supravegherea neîntreruptă a unui superior, răspunzător de punctualitatea serviciului și de pregătirea subalternilor, va constitui un puternic imbold de activitate profesională. În aceeaș măsură prezența subalternului va fi un stimulent pentru desăvârșirea conduitei superiorului.

De altfel superioritatea sistemului adoptat de noi e scoasă la iveală prin faptul, că în mai toate țările unde funcționează jandarmeria ca poliție rurală de Stat, întâia formațiune teritorială o formează postul concentrat pe grupe de comune. Ca ultimă și supremă dovadă putem invoca starea de fapt existentă azi pe întreg teritoriul țării. În adevăr, legea în vigoare prevede înființarea pe fiecare comună a câte unui post de jandarmi. Ar însemna să avem 8714 posturi corespunzând la cele 8704 comune rurale și 10 suburbane.

Niciodată nu am atins acest număr. Multe comune au rămas fără post de jandarmi. Azi avem numai 4500 posturi, ceea ce însemnează că numai 50 la sută din comune au posturi de jandarmi, restul fiind girate de posturile vecine.

Prin urmare, în fapt avem tot posturi pe grupe de comune, fără însă a fi bine întărite și selecționate, ca în legea noastră. Nu numai atât, realitatea este și mai isbitoare în favoarea sistemului nostru. Cele 8704 comune rurale cuprind circa 12.000 sate, de oarece se știe, că aproape 40 la sută din comunele rurale sunt compuse din două sau mai multe sate. Postul de jandarmi este numai la reședința comuni, iar nu la fiecare sat.

Deci chiar după legea Văitoianu, avem tot posturi girând grupuri de sate, reședința postului fiind în comuna de centru, iar restul fiind deservit prin patrulare. Acest principiu va fi desăvârșit de noi, după cum vom arăta mai jos, când vom scoate în relief superioritatea jandarmilor și compunerea posturilor.

S E C Ț I I L E

Am păstrat secțiile, ca formațiuni de conducere și control imediat superioare posturilor.

Mai multe posturi, al căror număr stă în raport cu întinderea și configurația terenului, cu liniile de comunicații, etc., sunt puse sub conducerea și controlul imediat al șefului de secție. În sistemul proiectului nostru, secția constituie o formațiune de cea mai mare importanță, destinată să facă legătura între unitățile superioare și cele din subordine. Aducerea la îndeplinire a ordinelor, menținerea unității în modul de executare, precum și controlul permanent al serviciului, sunt atribuțiunile esențiale ale șefului de secție.

Ținând seama de importanța acestor funcțiuni, am însărcinat cu conducerea secțiilor, jandarmi, cari prezintă toate garanțiile unei bune pregătiri și bogate experiențe, egalându-i, sub raportul erarhiei militare, cu plutonierii majori.

Necesitatea de a asigura un control efectiv, ne-a impus îndatorirea, de a limita competența secției, la un efectiv mic de posturi (4—7 posturi). Astăzi, de fapt, secțiile cuprind 10—12 posturi răslețite și descorganizate.

În organizația nouă, ce voim a da jandarmeriei, în termeni mijlocii, vor fiintă un număr de aproape 450 secții față de 520 câte existau până acum — prin urmare o reducere la strictul necesar — cari bine încadrate, cu oameni înzestrați cu o superioară pregătire și împreună cu posturi alcătuite numai din jandarmi de carieră, vor constitui pentru instituție o temelie puternică, pe care se poate sprijini întreaga organizațiune și

care ne dă tot dreptul, să așteptăm cu încredere rezultatele bune și frumoase, într'un viitor foarte apropiat.

LEGIUNILE

Ca unitate superioară secțiilor am instituit legiunea pusă sub conducerea unui căpitan cu vechime în grad sau maior.

Introducem termenul de legiune, întrucât, înlăturând termenul de companie, care era strâns legat de instituțiunea armatei, l-am găsit cel mai potrivit pentru a exprima o stare de autoritate, un nume răsunător și evocator de sfinte amintiri, care ne duc la mândra origină a neamului nostru.

Din punctul de vedere militar, legiunea ar corespunde companiei.

Credem, că prin adoptarea acestei noi terminologii, am obținut următoarele două rezultate:

1. *Comanda va putea fi încredințată și unui ofițer cu experiență și pregătire superioară gradului de căpitan.*

2. *Atribuțiunile de control, poliție și administrație vor fi executate într'un cadru mai larg și mai complex decât acela pe care îl prezintă o unitate asemuitoare pur militară.*

În organizarea administrativă și militară de azi a Statului, legiunea fiind destinată a asigura colaborarea elementelor jandarmeriei cu celelalte autorități din județ, în mod firesc ar urma, ca o legiune de jandarmi să corespundă, în privința competenței teritoriale, unui județ, și prin urmare să existe atâtea legiuni câte județe sunt.

Dacă ținem însă socoteală, pe deoparte, de inegalitatea întinderii teritoriale a județelor — cum ar fi de exemplu: județul Muscel, care în suprafață e cât jumătate din județul Dolj; județul Roman ca abia o treime din județul Bihor; județul Vaslui ca o treime din județul Hunedoara și altele de felul acestora — iar pe de alta, de deosebirea între județe, în privința densității populației și configurației terenului, în mod firesc ajungem la încheerea că n'ar fi fost cu puțință să se stabilească, în mod uniform, principiul ca în fiecare județ să existe și o legiune de jandarmi.

Va putea ca în unele județe, mai mari sau mai importante, să funcționeze câte două legiuni, și de aceea nu ne-a fost cu puțință să precizăm, în cuprinsul legii, nici reședințele legiunilor, rămânând ca acestea să fie hotărâte, ulterior, de către

Ministerul de Interne, pe cale de decizie; și aceasta fiindcă a trebuit să se lase flexibilitatea necesară în ajungerea scopului pentru care a fost creiată instituțiunea jandarmeriei, pentru menținerea ordinii și siguranței publice.

INSPECTORATELE

Formațiunea superioară, însărcinată cu conducerea administrativă și supravegherea disciplinară a tuturor elementelor jandarmeriei de pe un teritoriu mai întins, este inspectoratul.

Cândus de un colonel sau de un general de brigadă, inspectoratul este autoritatea care coordonează activitatea legiunilor, controlează actele de gestiune și stă la dispozițiunea inspectoratului general, ca organ de transmisiune a ordinelor către unitățile în sub ordine.

În concepțiua proiectului nostru, inspectoratul trebuie să asigure o mai bună și mai reală descentralizare a serviciului, descercând astfel Inspectoratul General de o parte a atribuțiilor de control și supraveghere.

Ne-am oprit la această ierarhizare a organelor de conducere și control în jandarmerie, întrucât am găsit-o îndestulătoare pentru a-i asigura o bună funcțiune din toate punctele de vedere.

A mai admite și alte organe, în afară de cele arătate până aci, ar însemnă, să complicăm prea mult serviciul și în acelaș timp să înmulțim formalismul în dauna rezultatului practic și util ce cu toții așteptăm dela această instituție.

INSPECTORATUL ȘCOLILOR

Proiectul de lege acordă o deosebită importanță pregătirii profesionale a jandarmului și ofițerilor. Am impus pentru aceasta ca obligațiune generală pentru admiterea în corp, absolvirea cu succes a școlilor pregătitoare.

Pentru a fi consecvenți cu importanța ce o atribuim pregătirii profesionale a ofițerilor și jandarmilor, am crezut necesar, să grupăm toate școlile într'o formațiune specială, cu titlul de inspectorat. În cadrul acestei organizări superioare, activitatea de pregătire a jandarmului se va putea desvolda într'un mod armonios, care să asigure unitatea de doctrină, program și pregătire.

In concepția proiectului nostru, învățământul jandarmeresc trebuie să prezinte o organizație solidă, bine utilată, înzestrată cu un corp profesoral destoinic și în măsură să asigure pregătirea unui corp de poliție, la înălțimea celor din țările occidentale. Avem astfel pentru ofițeri școală de specialitate, iar pentru jandarmi școlile de aspiranți, ofițeri de poliție și școală de șefi de secție.

În aceeași ordine de idei, vom face toate eforturile necesare, ca învățământul jandarmeriei să dispună, în afară de acest corp profesoral bine pregătit, și de întregul material și aparat didactic necesar pentru însușirea cunoștințelor de poliție modernă.

SERVICII ȘI DEPOZITE

Buna funcționare a unui aparat atât de complex, ca jandarmeria, nu poate fi asigurată decât prin organizarea specială a serviciilor auxiliare, reprezentate prin serviciul de administrație, control, depozite și ateliere de confecțiuni.

Toate aceste servicii auxiliare, prin natura atribuțiilor ce îndeplinesc, nu pot constitui formațiuni integrante în jandarmerie, dar prezintă un real folos pentru regulata ei funcționare și se vor grupa în servicii auxiliare, în măsura nevoilor curente.

Conducerea acestor servicii va fi încredințată ofițerilor superiori.

INSPECTORATUL GENERAL

Autoritatea supremă de conducere și control a instituțiunii, am încredințat-o inspectoratului general, condus și comandat de un general de brigadă sau de divizie, cu funcțiunea de inspector general.

El reprezintă întregul corp, îl conduce și îl pune de acord cu autoritățile superioare centrale.

Din punct de vedere militar, inspectoratul general al jandarmeriei se află sub ordinea Ministerului de Război și sub jurisdicției militare, — din punct de vedere administrativ și polițienesc, el este organul direct al Ministerului de Interne.

P E R S O N A L U L

Intemeiați pe constatări și experiența trecutului, am fost nevoiți să părăsim sistemul întregirii cadrelor, prin recrutarea jandarmilor în termen.

Părăsirea acestui sistem de recrutare, introdus în jandarmerie-

ria națională — prin legea cabinetului liberal dela 1908 — a pornit din convingerea verificată printr'o lungă experiență, că importante atribuții de poliție, deferite jandarmeriei, reclamă o pregătire temeinică, însușiri speciale și o neîntrecută educație profesională.

Toate aceste însușiri, cari fac din jandarm adevăratul păzitor al ordinii sociale și al liniștei publice, nu puteau fi întrunite de tinerii recruți, chemați să-și facă stagiul militar în cadrele jandarmeriei.

Lipsa de pregătire și educație profesională a cadrelor, a fost una din cauzele pentru care jandarmeria nu a putut să se mențină la nivelul unei poliții de Stat bine organizată.

Proiectul nostru de lege, din acest punct de vedere, rupe cu trecutul. Menținând în totul stricta disciplină și educație militară, jandarmeria își va recruta în viitor cadrele, numai pe calea reangajărilor din rândurile gradaților, cari au terminat serviciul militar.

Admițând acest sistem, suntem de acord cu legiuirile celorlalte țări civilizate și chiar cu legea din 1893 (Lascăr Cărtărgiu), precum și cu legiuirile noilor provincii cari aveau numai jandarmi profesioniști

Să se rețină, că însuși legea din 1908, votată sub presiunea mișcărilor țărănești din 1907, prevedeă *numai pentru o treime jandarmii în termen, restul fiind pentru jandarmi reangajați.*

Am admis ca normă generală, ca reangajările să înceapă dela gradul de caporal inclusiv. Superioritatea noului sistem de recrutare este evidentă: în locul tinerilor recruți, chemați să îndeplinească serviciul de poliție, fără experiență, fără pregătirea și fără cunoștințele necesare, jandarmeria va face apel în viitor la oameni destoinici, cu educația militară completată, în măsură să corespundă rolului ce li se încredințează și carierii ce își aleg de buna lor voie.

Desigur, că simpla fixare a normelor generale de admitere în jandarmerie, nu poate constitui un sistem întreg și modern de recrutare. De aceea, în dorința de a selecționa, cât mai bine noile elemente ale jandarmeriei, am complectat acest sistem de recrutare, printr'un examen de admitere în corp, la care se adaugă un stagiul în școală și altul la formațiunile teritoriale.

Confirmarea definitivă în funcțiunea de jandarm nu se va pronunța decât numai după trecerea cu succes a acestor probe de aptitudine profesională.

RECRUTAREA CORPULUI OFITERESC

Ca și în trecut, ofițerii corpului de jandarmi se vor recruta numai din rândurile armatei.

Am păstrat acest sistem pentru că de el se leagă ideea de disciplină, de solidaritate și de abnegațiune, în îndeplinirea datoriei atât de necesară unui corp de poliție, chemat să reprezinte și să apere ideea de Stat, de ordine și de siguranță, până în cele mai îndepărtate comune ale țării.

Din acest punct de vedere, este vădit, că ideea de comandă, legată de calitatea de ofițer, trece pe planul al doilea, pentru a face loc aceleia a unui șef chemat să-și conducă subalternii, prin autoritatea pregătirii sale personale, la cari strălucirea uniforme și a gradului adaugă un netăgăduit prestigiu.

Mentținerea modului de recrutare al corpului ofițeresc de jandarmi, ne-a impus îndatorirea, de a-l lăsa mai departe sub regimul legilor militare, din punct de vedere al disciplinei, al erarhiei, al soldelor, înaintărilor și al celorlalte îndatoriri și drepturi ostășești.

În schimb, proiectul aduce ceva nou față de trecut, prin înstituirea unui sistem de recrutare mai riguros, prin impunerea unor condiții de stagiu și pregătire teoretică specială, premergătoare confirmării definitive, în corp, precum și prin complectarea cadrelor ofițerești și dintre ofițerii de rezervă, cu studii juridice.

Am admis această inovațiune în modul de recrutare al corpului ofițeresc, convinși fiind că în viitor, prin aplicarea criteriilor de selecționare, pe baza specialității corpului jandarmeriei, această instituțiune va putea să-și recruteze din rândurile ofițerilor de rezervă, un mare număr de elemente destoinice și utile.

ERARHIA CORPULUI OFITERESC

În stabilirea gradelor ofițerești, era evident să nu ne putem îndepărta dela tehnica și terminologia clasică a gradelor armatei active. Necesități de consecvență mai mult decât necesități de comandă, ne-au obligat la afirmarea acestui principiu.

În adevăr, din moment ce din punct de vedere al disciplinei și al poziției, ofițerii corpului de jandarmi rămân supuși legilor militare în vigoare, nu mai este posibilă nici o derogatiune dela tehnica curentă a gradelor militare. Evident însă

că nu se poate stabili nici un raport între gradul ofițerului și ideea de comandă pur militară. Comandantul și unitățile de trupă dispar, în locul lor apar șeful și formațiunile respective, însărcinate să execute atribuții de specialitate, într'un raport de dependență și disciplină militară.

RECRUTAREA JANDARMILOR

Formarea unui corp din elementele recrutate exclusiv din jandarmi de carieră, ne-a pus în situațiunea, de a renunța la sistemul admis prin legea reangajărilor în armată, adică reangajări pe termene scurte, de cinci ani.

Am adoptat prin proiectul de față principiul angajărilor pe termene lungi, până la împlinirea limitei de vârstă. Noul sistem prezintă o netăgăduită superioritate, atât sub raportul specializării, cât și al interesului jandarmului, căruia îi asigură o situațiune stabilă și posibilitatea unei reale perfecționări profesionale, două considerațiuni cari, după câte știm, vor duce la o apropiată modificare a însăși legii reangajărilor din armată.

Determinarea tuturor condițiilor de angajare ca și stabilirea precisă a situațiunii legale a reangajatului, necesitând un studiu de întinsă specialitate, va fi reglementată printr'un statut separat.

GRADELE JANDARMILOR

Intr'un corp de organizare militară, stabilirea precisă a erarhiei este o condiție indispensabilă pentru menținerea spiritului de ordine și disciplină. Pe de altă parte, în stabilirea acestei erarhii diferitele grade trebuiesc să corespundă unei funcțiuni determinate.

Consecvenți cu aceste principii, am instituit pentru corpul jandarmilor angajați, o erarhie a gradelor corespunzătoare funcțiunilor respective, care, dacă se îndepărtează de terminologia gradelor militare, nu-i mai puțin susceptibilă de a crea o puternică disciplină de corp, ca într'o adevărată instituție militară.

Gradele pentru angajați vor fi: 1. Elev jandarm, corespunzător gradului de caporal; 2. Jandarm, corespunzător gradului de sergent; 3. Jandarm șef de patrulă, corespunzător gradului de sergent instructor; 4. Jandarm șef de post, corespunzător

gradului de plutonier și 5. Jandarm șef de secție, corespunzător gradului de plutonier-major.

În stabilirea acestei erarhii, am avut în vedere natura specială a diferitelor funcțiuni jandarmeresti, cât și stagiul de pregătire profesională al gradatului. Astfel, elev jandarm este tânărul angajat, supus primelor încercări de educare profesională în școala de aspiranți și la stagiul dela post.

Confirmarea definitivă în jandarmerie se obține prin absolvirea cu succes a școlii, prin bune rezultate obținute în practică, la post, și prin avansarea la gradul de jandarm.

Gradele de șef de patrulă, — și apoi de șef de post — se obțin prin înaintarea numai a elementelor bine calificate de către șefii erarhici.

Dintre cei mai buni șefi de post, se alege șeful de secție, cea mai înaltă treaptă în erarhia jandarmilor angajați.

În stabilirea acestei ierarhii, găsim îndoitul avantaj, de a asigura exercitarea diferitelor atribuțiuni jandarmeresti prin intermediul unor grade corespunzătoare importanței funcțiilor îndeplinite, cum și de a menține tăria disciplinei și unitatea execuției, prin egalarea lor cu gradele militare. Precizând dar cadrul legal al erarhiei, va fi foarte ușor, ca pe cale de regulament să se stabilească natura specială a tuturor atribuțiilor corespunzătoare, păstrându-se o normă fundamentală, exercițiul atribuțiilor de poliție administrativă și judiciară pe întregul cuprins al țării.

I N A I N T A R E A

Stabilirea condițiilor legale pentru recrutarea și pregătirea profesională a angajaților, duce în mod implicit la determinarea normelor pentru înaintarea și stabilirea situațiilor lor erarhice.

Rezolvarea acestei importante chestiuni, fiind încă în funcțiune de o serie întreagă de factori ca: stagiul și vechimea în grad, criteriile de admisibilitate la înaintare, stabilirea proporției între diferitele grade, condițiile de capacitate profesională și tehnică, etc., am crezut necesar ca întreagă problema a înaintărilor să facă obiectul studiului unei comisii și să fie prezentată ulterior printr'un statut separat, cu atât mai mult cu cât stabilizarea monetară înfăptuită va aduce la revizuirea regimului de salarizare, de care este strâns legată.

Am precizat totuși în lege cadrul principiilor generale în funcțiune de cari se va rezolvă această problemă cu caracter de strictă specialitate.

Astfel am admis sistemul înaintărilor pe loc al gradațiilor, întemeiați pe faptul, că înaintarea dela gradul de șef de post la acela de jandarm șef de secție, nu se va putea face decât foarte greu, în proporție aproximativ de unul la cinci.. Acest sistem ne va îngădui o mai bună și temeinică selecționare a elementelor.

Dintre gradele jandarmilor angajați, acele de șef de post și șef de secție, constituind în adevăr baza serviciului, eră firesc, să li se dea o deosebită importanță și să se ia măsuri suficiente cari să le asigure o cât mai serioasă selecționare dintre elemente în adevăr capabile și meritoase.

Pentru acest motiv, în proiectul de față, au fost prevăzute anumite comisii cari, funcționând pe lângă fiecare inspectorat, vor avea menirea să hotărască jandarmii cari vor putea fi înaintați la gradele de șefi de post și șefi de secție.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

S T A B I L I T A T E A

Ca o consecință legală a calității de funcționar permanent până la ieșirea la pensie, se impune să fixăm și limitele stabilității.

Pentru ofițerii de jandarmi, chestiunea este ușor rezolvată, situațiunea lor fiind regulată prin legiuirile militare și în special prin legea asupra poziției ofițerilor.

In ceea ce privește jandarmii, garanțiile lor de stabilitate trebuiau să fie prevăzute prin lege.

Nu ne putem așunge scopul de a ridică jandarmeria la înălțimea unei instituțiuni imparțiale și în afară de influențele străine, dacă nu vom da jandarmilor suficiente garanții de stabilitate. In acest scop, am prevăzut, prin proiectul de față, comisii cari să se pronunțe asupra înaintărilor și tot în acelaș scop, am prevăzut că un statut special va trebui să prevadă restul de garanții, pentru a le asigură stabilitatea.

Am crezut necesar, ca această importantă chestiune să fie prevăzută într'un statut special, fiindcă, pe deoparte, necesită un studiu prealabil amănunțit, iar pe de alta, fiindcă se găsește în strânsă legătură cu celelalte chestiuni ce va trebui să cuprindă acelaș statut ca: durata serviciului, limita de vârstă, etc.

SALARIZAREA

Situațiunea morală a corpului de jandarmi și valoarea lui profesională este în strânsă și directă legătură cu regimul de salarizare.

Plecând dela acest criteriu determinant, am găsit necesar, astăzi, când stabilizarea leului a fost rezolvată, să fixăm salariul în justa proporție cu importanța gradului, salarii cari, pe deoparte, să constituie un punct de atracție pentru tinerii ce vor voi să se angajeze, iar pe de alta, să procure jandarmilor un traiu omenos și care să-i ferească de grija zilei de mâine.

Ea va fi deasemenea regulamentată, odată cu condițiunile de pensionare, printr'un statut special

În ceea ce privește pe ofițerii de jandarmi, întrucât aceștia sunt ofițeri proveniți din armată și sunt supuși tuturor îndatoririlor militare, drept și logic este, ca să se bucure, în acelaș timp, și de toate drepturile de orice natură ale camarazilor lor din celelalte arme.

Cum însă serviciul ofițerilor de jandarmi este de așa natură, că le impune o sforțare continuă, dar mai cu seamă cheltueli în plus față de ofițerii din celelalte arme, am crezut logic și drept de a le acordă un plus de retribuțiune sub denumirea de „Indemnitate de jandarm”, al cărui quantum, pe grade și vechime, urmează să se stabilească pe cale de regulamnt.

JUSTIȚIABILITATEA

Stabilind, că jandarmeria dintr'un punct de vedere este un corp de specialitate, iar din altul că este organizată militarmente și supusă regulelor și disciplinei militare, eră natural ca, după natura infracțiunilor comise de jandarmi într'o calitate sau alta, să-i facem justițiabili în anumite cazuri și de tribunalele militare.

Cum însă, judecătorii cari intră în compunerea tribunalelor militare, nu au posibilitatea să aprecieze îndeajuns împrejurările în care un ofițer de jandarmi poate comite o abatere, împrejurări, cari din cauza serviciului lor special sunt adesea cu totul diferite de acelea în cari se pot găsi ofițerii armatei; ca o garanție mai mult a unei drepte judecăți, trebuind ca unul cel puțin dintre judecători să aibă calitatea de a explica celorlalți acele împrejurări speciale, am introdus în lege inovațiu-

nea, ca în compunerea consiliilor de război să intre în mod obligatoriu și un ofițer de jandarmi, ca judecător, cu gradul imediat inferior președintelui.

N'am precizat în lege care va fi anume competența tribunalelor ordinare, ci am făcut numai trimiterea la dispozițiunile din condica de procedură penală, deoarece noile legiuiri penale sunt încă în stare de elaborare.

Am stabilit numai, că acea competență care va fi determinată acolo, pentru ofițerii de poliție judiciară și administrativă, în exercițiul funcțiunii lor, să fie aplicată și jandarmilor.

Am făcut distincțiunea de mai sus nu numai ca o aplicațiune a principiilor de drept, dar și ca o garanție mai mult pentru apărarea libertăților publice.

INSTRUCȚIA JANDARMILOR

Instrucțiua jandarmilor am împărțit-o în profesională și militară.

Prin instrucțiua profesională înțelegem dobândirea tuturor cunoștințelor necesare unui desăvârșit serviciu de poliție.

În acest scop au fost instituite o gradatiune de școli din ce în ce mai înalte, cu scopul de a se obține o pregătire cât mai temeinică cu tendința de specializare din ce în ce mai desăvârșită.

În ceea ce privește instrucțiua militară a jandarmilor, această nu are o prea mare importanță, dat fiind faptul, că în momentul când se angajează în jandarmerie, toți au la bază serviciul militar complet, deoarece am prevăzut în lege, că nu se primesc decât tinerii liberați din armată, cu gradul de cel puțin caporal și numai până la vârsta de cel mult 25 ani, adică atunci când au încă proaspătă instrucțiua militară dobândită în cazarmă.

Am spus că instrucțiua militară a jandarmilor nu are o prea mare importanță, referindu-ne numai la sfortarea ce se impune organelor jandarmeriei în această direcție. Nu n-am gândit însă, un singur moment, să o desconsiderăm, fiindcă suntem prea convingși că instrucțiua militară stă la baza unei bune discipline și aceasta nu trebuie să lipsească din jandarmerie.

ATRIBUȚIUNI

Se determină cu toată preciziunea cari sunt atribuțiunile jandarmilor.

După cum se poate constată, nu mai găsim nici una din acele atribuții pe cari le aveau jandarmii până acum, ca: atribuțiuni fiscale, judecătorești, administrative, etc.

Acele atribuțiuni pe lângă faptul că nu-l lăsau un moment liber ca să-și vadă de principala lui îndatorire polițienească, dar îl făceau să devină disprețuit și odios în fața cetățenilor, iar numele lui să constituie o groază.

În afară de serviciul obișnuit și care trebuie să fie executat în mod automat, sunt cazuri când jandarmul este chemat să dea concursul său celorlalte autorități în exercitarea atribuțiunilor lor.

Până în prezent, cu aceste servicii, pe cari le-am denumit extraordinare, se comiteau abuzuri, cari pe lângă faptul că îl sustrăgeau pe jandarm dela atribuțiunile sale obișnuite, dar contribuiau într'o foarte largă măsură, să-l facă încă mai odios în fața populației.

Pentru a curmă acest rău, am precizat, că dreptul de a ordonă jandarmilor îl au numai acele autorități, care au atribuțiuni de poliție generală, dar numai cu ordin scris și în caz de urgență, chiar telefonic, confirmat și în cazul acesta prin ordin scris, ulterior.

Pe de altă parte, am prevăzut, că orice altă autoritate nu poate cere concursul jandarmului decât numai în cazul când ar fi împiedicată în exercitarea funcțiunii ei și numai prin cerere scrisă.

Am prevăzut aceste condițiuni, pentru că nici un moment nu am voit să ne depărtăm dela principiul răspunderii personale a jandarmului, care dă adevărata garanție a funcționării și am voit în acelaș timp să stabilim, că nimeni nu poate face uz de jandarm după placul și fantezia sa.

Dacă s'au comis până azi abuzuri și ilegalități din partea jandarmilor, pe cari cu toții le cunoaștem, aceasta s'a întâmplat tocmai pentru faptul că, dându-i-se ordin să comită un abuz sau să facă o ilegalitate, jandarmul eră sigur că se bucură de cea mai desăvârșită impunitate.

Noi, fixăm principiul răspunderii personale, ca cea mai trainică pavază a libertăților cetățenești.

Jandarmul va răspunde de actele sale, fiind bine educat și instruit și cât mai des supravegheat; va ști ce-i este permis să facă și ce nu-i este permis, va avea sentimentul răspunderii și prin urmare instituțiunea jandarmeriei va căpătă o altă coloratură, un nou aspect, pe care nu l'a avut până astăzi.

Se dă astfel jandarmului independența, autoritatea, prestigiul, dar în același timp și sancțiunea, ca cea din urmă rezervă a faptelor sale.

În fine, l'am scos pe jandarm din politică, nu va mai fi instrument rece în mâna nimănui, nu va mai putea sugrumă conștiința cetățenească, nu va mai fi întrebuintat de nimeni în scopuri electorale sau politice, ca să ajungă o figură simbolică a terorismului oficial.

În acest sens, trebuie înțeleasă dispozițiunea introdusă în lege, că în cazul când i se dă un ordin, răspunde acela care i l'a dat, jandarmul rămâne răspunzător, cum e și firesc, numai de felul cum l'a executat.

Tot în același înalt scop de a ridica demnitatea și prestigiul instituției jandarmeriei, am interzis — printr'o dispozițiune categorică — de a mai sustrage pe jandarmi dela îndatoririle lor și în același timp am interzis oricui de a le mai da — și lor — de a execută, însărcinări străine serviciului, sau care le-ar scădea prestigiul.

Socotim, că prin aceasta, am reușit să facem un pas înainte în ridicarea și selecționarea instituției care ne preocupă.

DREPTUL DE INSTRUMENTARE

În principiu, numai jandarmii sunt ofițeri de poliție judiciară.— *Am socotit totuș necesar, ca și ofițerii de jandarmi, până la comandantul legiunii inclusiv, să fie ofițeri de poliție judiciară, presupunând eventualitatea că ar putea să fie prezenți la săvârșirea unei infracțiuni, sau închipuindu-ne că unii ar fi specialiști, astfel că ar putea să aibă toată autoritatea de a instrumenta și cu actele încheiate de ei justiția să fie cât mai bine lămurită.*

COMPETINȚA TERITORIALĂ

Determinăm competența teritorială a ofițerilor de poliție judiciară și extindem competența lor și pe teritoriul altor formațiuni de jandarmi, aceasta însă numai în cazuri excepționale și anume atunci, când ofițerul de poliție judiciară s'ar afla în urmărirea răufăcătorilor și numai până când va putea transmite urmărirea altor autorități.

Excepțiunea pusă de noi o socotim foarte naturală, fiindcă

nu putem admite ca un jandarm să urmărească un criminal până la marginea teritoriului postului său și în momentul când ar fi pe punctul să-l prindă, să nu mai poată face nici o mișcare, fiindcă s'ar găsi pe teritoriul altei formațiuni și prin urmare nu ar avea competența.

ACTELE ÎNCHEIATE DE JANDARMI

Legiferăm constatarea infracțiunilor, specificând că încheierile de procese-verbale să se facă în prezența de martori asistenți. Am pus această condiție ca o garanție mai mult că nu se va comite din partea jandarmilor nici un fel de presiune interzisă de legea penală.

Determinăm valabilitatea proceselor-verbale încheiate de jandarmi, specificând că forța lor probantă merge până la dovada contrarie.

Am mai văzut că actele încheiate de jandarmi pot fi completate prin orice mijloace de probațiune, și că jandarmii nu pot fi chemați ca martori sau informatori pentru actele încheiate de ei. Prin aceasta am căutat să-l ferim pe jandarm de a fi sustras dela serviciul său și să fie purtat din loc în loc, la diferite instanțe, pentru depoziții.

INTREBUINȚAREA ARMEI

Jandarmul fiind un organ de poliție, este evident că trebuie să poarte arma și fiind investit legalmente cu această autoritate, am prevăzut lămurit cazurile când se poate face uz de armă și anume:

a) În legitimă apărare, situațiune prevăzută de legile penale pentru orice individ;

b) În urmărirea infractorilor înarmați, dacă la somațiunile legale nu se predau;

c) În caz de crimă, când nu este alt mijloc de a-i opri;

d) În caz de evadare sau fugă de sub escortă, însă numai împotriva condamnaților și urmăriților pentru crimă sau a dezerterilor;

e) Când se află sub comandă — ca în cazul unor turburări sau revolte — la ordinul comandantului.

Idealul este să înlăturăm cu desăvârșire ipoteza că cineva

închis sau mai cu seamă sub escortă, ar fugi sau ar încerca să fugă, și este bine ca toți să avem siguranța ca nimeni — oricine ar fi și chiar cel mai odios asasin — să nu poată primi altă pedeapsă decât cea prevăzută de legile țării și cu formele stabilite de ele.

De aceea, ca să mărim garanția că arma nu va fi întrebuințată de jandarmi decât numai în cazurile specificate mai sus, am prevăzut, ca, după fiecare caz de folosirea armei, o comisiune cu toată autoritatea, să procedeze de îndată la anchetă pentru a constata faptul și a vedea dacă jandarmul a respectat sau nu formele legale.

INCOMPATIBILITĂȚI

Pentru a da ofițerilor de jandarmi, până la comandantul de legiune inclusiv, cum și jandarmilor, toată independența și autoritatea, cum și toată posibilitatea de a lucra cu obiectivitate și nepărtinire, am prevăzut dispozițiunea, că nu pot fi repartizați pentru servicii în județele lor de origină.

Pentru aceleași motive de ordin moral și profesional, am prevăzut interdicțiunea pentru jandarmii de orice grad de a fi comercianți, arendași sau funcționari.

RAPORTURILE CU MINISTERUL DE RĂSBOI

Nici o greutate nu poate fi în caz de mobilizare, deoarece întreg efectivul jandarmeriei trece direct sub ordinele Ministerului de Război.

Greutatea provine din atribuirea în timp de pace a însărcinărilor în legătură cu atribuțiunile jandarmului ca șef de garnizoană.

Prin noua organizare ce dăm jandarmeriei, ne mai putând să existe în fiecare comună un post de jandarmi, ne dăm bine socoteala de greutățile mari ce s'ar întâmpla în viitor, dacă se mențin atribuțiunile jandarmului ca șef de garnizoană, atribuțiuni ce vor trebui să fie executate de către acelaș șef de post și ori de câte ori ar fi nevoie în fiecare comună și în acelaș timp la toate comunele din raza postului său.

Ne dăm socoteala de imposibilitatea de fapt în care s'ar găsi jandarmul de a putea îndeplini la timp și conștiincios toate aceste îndatoriri.

Luând ca bază legiurile din celelalte State, și chiar starea de fapt din nouile provincii încă până în momentul legii de unificare a serviciului jandarmeriei — am ajuns la soluțiunea că jandarmul să fie scutit de atribuțiunile de șef de garnizoană, atribuțiuni cari — în acest caz — ar trebui să fie îndeplinite în mod firesc — de către celelalte organe comunale, cari, prin compunerea lor, sunt destul de competente și de îndreptățite să le îndeplinească; sau printr'un organ special.

Trebuie să știm, că primarul este ofițerul stării civile și că atribuțiunea de șef de garnizoană este strâns legată cu toate mutațiile survenite în acele registre.

Aceasta ar fi situația din Vechiul Regat; în Ardeal însă, neexistând nici până în prezent post de jandarmi în fiecare comună și astăzi atribuțiunile de șef de garnizoană se îndeplinesc de către ofițerul stării civile.

Totuși, în mod excepțional, neputându-se găsi cel puțin pentru moment o soluție potrivită, s'a prevăzut ca jandarmeria să execute, în timp de pace, la comune, lucrările de mobilizare ce-i revin prin regulamentul de mobilizare al armatei, cu ajutorul șefilor de garnizoană ce se vor numi.

RAPORTURILE CU MINISTERUL DE JUSTIȚIE

Odată ce s'a stabilit că jandarmii sunt ofițeri de poliție-judiciară, consecința firească este, că ei vor primi ordine și delegațiuni dela autoritățile judiciare competente.

Celelalte atribuțiuni cari necesită executarea „manu militari”, cad, în mod logic, tot în sarcina jandarmilor.

Jandarmii însă nu vor mai fi obligați să distribue citații, pentru că ar însemna să se sustragă complet dela celelalte îndatoriri cari sunt primordiale.

Cercetând statistica, rămânem uimiți de numărul mare al citațiunilor înmânate până azi de jandarmi, și ne întrebăm cu nedumerire, când au putut să mai execute celelalte atribuțiuni de poliție, pentru care au fost creați.

Astfel, luând la întâmplare anul expirat — 1928 — vedem, că jandarmii au dresat acte pentru constatarea a: 2.646 crime; 3.737 sinucideri și morți accidentale; 241.922 delictes diferite; 2.906 delictes de vânat; 2.906 delictes silvice; 136.630 contravențiuni; 4.045 fapte diverse mixte, contrabande; 49.821 diferite servicii executate după cerere; 8.632 servicii executate după

cerere de perceptori; 20.297 arestări de persoane civile și 6.662 percheziții; au executat 990.082 mandate de arestare; au transferat 12.143 arestați militari; au dresat 660.604 procese verbale de urmăriri de dezertori; 230.051 nesupuși; au executat 1626 percheziții militare; au transferat 155.604 arestați civili; au înmănat 830.008 ordine de chemare; au urmărit 950.667 de indivizi și 266.836 vite.

UNIFORMĂ, ECHIPAMENT ȘI ARMĂTURĂ

Intrucât ofițerii de jandarmi provin din ofițerii activi ai armatei și întrucât chiar prin natura serviciului lor trebuie să-și mențină autoritatea față de ceilalți militari, se impune să le menținem uniforma prevăzută în broșura de uniformitate a armatei.

Cât privește însă pe jandarmi, pe aceștia trebuie să-i înzestrăm cu o uniformă și echipament special, ale căror modele se vor stabili pe cale de regulament.

Data fiind întrebuințarea jandarmeriei în timp de război, armătura nu poate fi decât după modelul armatei.

LOCALURI

Localurile necesare formațiunilor jandarmeriei nu pot fi decât în sarcina Ministerului de interne și s'a prevăzut ca ele să fie construite treptat, după un anumit model ce urmează să stabilim pe cale de regulament.

REGIM TRANSITORIU

Pășim acum la cea mai importantă problemă, care preocupă pe toți ce vor să vadă un minut mai de vreme aplicat noul regim, instituit prin legea de față:

Putem să-l aplicăm din momentul aplicării legii?

Dacă nu, care va fi perioada de tranziție (regimul transitoriu?). †

Clarificând aceste două fețe ale aceleiași probleme, asigurăm aplicarea legii.

Plecând dela starea de fapt, găsim că avem, în momentul

de față, 660 ofițeri și 6.465 reangajați cu 23.042 jandarmi în termen.

Avem astăzi în 8.704 comune, un număr de 4.500 posturi și pe deasupra, 520 secții.

Să se rețină că dispozițiunile în vigoare obligă corpul jandarmeriei de a avea în fiecare comună câte un post.

A fost imposibil să se realizeze în fapt această obligațiune a legii.

In sistemul proiectului de față, posturile vor fi concentrate, grupându-se pe mai multe comune. După calculele comandantului corpului de jandarmi, făcându-se exces de prudență, aplicarea legii ar necesita un număr maximum de 2.500 posturi.

Deci mai puțin cu 50% din numărul actualelor posturi, cari sunt cât se poate de inferioare, nu numai ca pregătire, dar și ca pază față de organizarea dată noului post.

Repartizând cele 2.500 posturi la numărul total al comunelor, ar fi circa 3—4 comune de fiecare post. Să recunoască oricine, că este mai mult decât garantată paza rurală.

Posturile noi vor fi compuse minimum dintr-un șef de post, un șef de patrulă, doi jandarmi și unul sau doi elevi. Total, 5 până la 6 jandarmi.

În localitățile în cari numărul populației, situația geografică, starea economică și socială vor necesita posturi mai întărite, efectivul va fi mărit după necesitate.

Vom avea deci, pe întreaga jandarrmerie rurală, un total de 15—16 mii reangajați, pe care-i vor controla și comanda 416 ofițeri și 500 șefi de secții. Adică celor 503 plăși, vor corespunde câte un șef de secție, controlând cinci posturi. *Repetăm, că am luat acest număr maximum pentru ca să putem evita orice posibilități de critică și de teamă. După unii specialiști, poate ar fi suficient și 2.000 bine pregătite și bine utilizate. Sistemul nostru e întemeiat nu numai pe o bună pază publică, dar mai ales pe „calitatea elementelor”.*

De unde luăm 15.500 angajați când azi nu avem decât 6.465? *În al doilea rând cu ce-i plătim?*

Răspundem la prima întebare: cele 2.500 posturi le putem crea din momentul promulgării legii pentru că avem ofițeri, șefi de secții și de post și șefi de patrule în număr necesar pentru noua organizare.

Mai mult încă, avem chiar surplus de elemente de conducere și control.

Ne trebuiesc pentru jandarmeria rurală 416 ofițeri și avem 660; ne trebuiesc 500 șefi de secție și avem 765 plutonieri majori. Ne trebuiesc 2.500 șefi de post și avem 5.125 plutonieri.

Scăzând încă 2.500 șefi de patrulă, restul de plutonieri acoperă cu prisosință numărul total de șefi de post și patrulă, rămânând încă o rezervă de 845 plutonieri.

Nu avem însă numărul necesar de aspiranți și de elevi.

Cu ce-i înlocuim, până când școalele ne vor pregăti numărul necesar? Aci intervine regimul de tranziție al menținerii jandarmilor în termen. Vom menține provizoriu jandarmii în termen până când capacitatea de creare a școalelor ne va putea da numărul necesar, ca în termen de 3 ani să ne putem dispensa treptat și anual de câte o treime.

Cu o sfortae mai mare s'ar putea micșora termenul; noi însă am luat durata maximă.

Rămâne dar stabilit că, în ceea ce privește personalul, avem ceea ce constituia piatra de încercare a legii, adică organele de conducere și control.

Pentru celelalte elemente, ne putem servi, timp de trei ani, de jandarmii în termen, meniți să scadă dela an la an, până vor dispărea cu totul.

ALOCAȚIILE BUGETORE

La a doua întrebare răspundem:

Admițând, că am intrat definitiv cu personalul în organizațiunea prevăzută de lege, cu ce îi plătim?

Din fericire, alocațiunile bugetare de azi, pot face față viitorului efectiv al ofițerilor, jandarmilor, funcționarilor, etc.

În adevăr, avem azi un buget de 803 milioane lei.

Cu această sumă noi acoperim toate cheltuielile pentru 660 ofițeri și 6.456 reangajați, 23.042 trupă în termen și diferite materiale.

Pe măsura plecării, cu ce se câștigă dela jandarmii în termen, se pot acoperi cheltuielile necesitate de noile elemente.

Actuala alocație bugetară de 878.502.424 lei, este suficientă pentru a acoperi neccsitățile financiare create prin legea de față.

Chestiunea alocațiilor bugetare nu constituie dar o piedică de aplicarea bugetului.

Să se rețină, că așa zisul fond al concentrațiilor, care a dis-

părut cu sistemul nostru de azi, dar care sub guvernele trecute consumă multe milioane pe calea creditelor extraordinare, nu mai pompează din bugetul Statului alte zeci de milioane.

Avem dar asigurate și sumele necesare.

Acestea sunt posibilitățile de aplicare a legii ce o prezintăm în ceea ce privește jandarmeria propriu zisă.

CONCLUZIUNI

Viitorul jandarmeriei

Avem convingerea că prin această lege am dat Statului una din cele mai sigure organizațiuni pentru apărarea lui și liniștea publică.

Avem credința fermă că am întemeiat astfel o instituție care va fi mândră de ea și de înalta și nobila misiune ce i se încredințează, mândrie care va isvorî din actele și faptele sale, cari, cu cât vor fi mai mari și mai importante, cu atât îi vor mări autoritatea și înălța prestigiul.

Suntem siguri că, în această lege, clădită pe principii solide, cari cuprind în ele sfiorările de veacuri ale organizației noastre de Stat și cele mai înalte concepțiuni de guvernământ, am pus tot ce a fost mai nobil ca simțimânt de legalitate pentru a garantă, odată cu interesele Statului și adevăratele idealuri de justiție.

Dând Statului această lege, putem să spunem că aducem o nouă și importantă contribuție prin faptul că jandarmeria va lucra în spiritul statelor occidentale și va deveni pavăza contra arbitrarului și ilegalității, iar nu instrument de opresiune a libertății publice.

Credem că prin legea de față am făcut din jandarmerie acea instituție pe care o descria plastic și frumos generalul Virion, inspector al jandarmeriei franceze, acum 100 și ceva de ani: *„In timp ce jandarmii veghează, cetățeanul poate să zică: pot să lucrez, să mă plimb și să dorm în liniște. Pot fără frică să-mi îndeplinesc îndatoririle mele de fiu, de tată, frate și amic. Pot să-mi părăsesc căminul pentru a merge să-mi apăr țara, voi găsi fericirea la înapoierea mea”*.

„Pot în fine să mă folosesc de toate avantajele pe cari titlul de cetățean mi le dă, căci îmi sunt garantate de o forță care, mișcându-se zi și noapte, menține ordinea și păzește avutul

societății, ocrotește virtutea, înspăimântă pe criminali și-i forțază să se risipească în ascunzătorile întunecoase, pentru a nu ieși decât să fie duși pe eșafod”.

Ministru de Interne, ALEX. VAIDA-VOEVOD.

Ministru de Război, GENERAL H. CIHOSKI.

Subsecretar de Stat la Ministerul de Interne,
D. R. IOANIȚESCU

AVIZUL CONSILIULUI LEGISLATIV

PROCES-VERBAL Nr. 10.

— *Sedința dela 19 Februarie 1929* —

Președinția d-lui I. Ionescu-Dolj,

Prezenți fiind:

Consilieri permanenți d-nii: George D. Nedelcu, Cezar Vârșolici, C. D. Anghel, I. C. Filitti.

Referent titular al lucrării d. George Vrăbiescu.

Delegatul autorității d-nii: General Racoviță, deputat Deleu și maior V. Barbu din partea Ministerului de Interne, d. Colonel J. Popescu din partea Ministerului de Răsboi.

Luând în discuție proiectul de lege pentru organizarea jandarmeriei, înaintat Consiliului de către Ministerul de interne cu adresa Nr. 8.116 din 9 Februarie 1929, emanând dela acelaș Minister și înregistrat la acest Consiliu sub Nr. 239 dela 13 Februarie 1929.

Ascultând raportul d-lui consilier permanent C. D. Anghel și referatul d-lui referent titular George Vrăbiescu, precum și explicațiile d-lor: general Racoviță, deputat Deleu, colonel J. Popescu și maior Barbu.

Consiliul,

Văzând proiectul de lege pentru organizarea jandarmeriei în-tocmit de Ministerele de interne și de Răsboi, precum și expunerea de motive ce-l însoțește;

Văzând că, deși proiectul păstrează instituției acelaș caracter al unui corp organizat militarăște, se deosebește totuș ca concepțiune de legea în vigoare asupra jandarmeriei din mai multe puncte de vedere, din care cele principale sunt:

a) Părăsește actualul sistem mixt de recrutare a jandarmilor, parte după modul recrutării armatei active și parte prin re-

angajări, și se oprește numai la sistemul reangajării dintre persoanele cari au terminat serviciul militar și cari nu ar avea ca vârstă mai mult de 25 ani; aceasta în scop de a face din funcția de jandarmi o carieră și spre a îmbunătăți instituțiunea, fiecare reangajat fiind confirmat definitiv numai după terminarea unei școli speciale și a unui stagiu de practică la corp;

b) Desființează actualele unități din cari se compune corpul jandarmeriei; brigăzi, regimente, batalioane, companii, plutoane, etc., și le înlocuiește cu: inspectoratul general, inspectorate, legiuni, secții, etc.;

c) Reduce efectivul actual al jandarmilor dela 6.465 jandarmi reangajați și 23.042 jandarmi în termen, la 16.000 jandarmi reangajați, iar al ofițerilor dela 660 la 416 ofițeri, cu specificarea expresă, că drepturile câștigate atât ale ofițerilor cât și ale jandarmilor ce se vor afla în serviciu la data punerii în aplicare a legii se vor respecta conform legii anterioare;

d) Ca consecință a reducerii numărului jandarmilor, comunele rurale urmează a fi grupate câte 2—3 în jurul unui post de jandarmi; BCU Cluj / Central University Library Cluj

e) Se înființează școli speciale atât pentru jandarmi cât și pentru ofițeri, utilizându-se cele actuale;

f) Se prevede în organizarea jandarmeriei și folosirea unor funcționari civili;

g) Se desființează actualele batalioane de instrucție și se înființează prin ultimul articol al proiectului o jandarmerie a armatei, compusă din câte un batalion pe lângă fiecare corp de armată și pe lângă corpul de vânători de munte, adică în total 8 batalioane, cu destinație de a face serviciul de jandarmerie pe lângă armată în timp de război.

Văzând că, dacă principial proiectul nu contravine nici unui principiu constituțional și nici altei legi în vigoare, Consiliul are totuș de făcut următoarele observațiuni sub raportul tehnicei legislative și în scopul unei mai clare redacțiuni a unor texte, spre a lămurii mai bine ideile ce le conțin.

Astfel:

La titlul proiectului, față cu scopul legii, devine necesară adăugirea cuvântului „rurală” pentru a determina caracterul instituției.

La art. 3, la finele articolului, în continuare, este necesar a se adăuga cuvintele: „afară de excepțiunile prevăzute prin legea de față”, spre a lămurii ideea, că deși jandarmii ca corp

militar sunt supuși disciplinei militare, totuș multe din pedepsele prevăzute de legile militare, sunt înlăturate ca incompatibile cu funcțiunea lor și înlocuite cu altele cuprinse în lege.

La art. 4, trebuie a se intercală la începutul articolului cuvântul „organizațiunea” și apoi cuvântul „cuprinde”, pentru ca articolul să înceapă astfel: „organizațiunea corpului jandarmeriei cuprinde...” (continuă restul articolului).

La art. 5. Consiliul crede, că ar trebui mai multă precizie în fixarea numărului unităților ce vor compune corpul și că în orice caz, este absolut indispensabil ca cel puțin legiunile cari sunt unitatea de bază a organizării, să fie astfel grupate, ca în fiecare județ să existe cel puțin o legiune. Altfel, unele județe s’ar află în stare de inferioritate față de altele.

În acest scop, Consiliul crede, că ideea s’ar găsi suficient exprimată în proiect, dacă s’ar adăuga la alineatul IV al acestui articol următoarea frază: „Legiunile vor fi astfel repartizate, încât fiecare județ să aibă cel puțin câte una”.

La art. 7. Se prevede că serviciile vor fi ajutate și de personal civil. Este de interes ca acest personal civil să fie precizat din ce consistă, fiind de principiu constituțional (art. 88), că orice funcție trebuie creată prin lege, ceea ce de altfel este necesar chiar și pentru fixarea cadrelor instituției. Această idee revine și în art. 10, 16 și 55, alin. 2 din lege.

La art. 20. Se prevede că felul pedepselor disciplinare se va stabili prin regulament; ori este necesar ca legea să arate întinderea și caracterul acestor pedepse, mai ales că tot în prezentul proiect se prevede, pe de o parte, comisiunea specială care trebuie să le aplice, iar pe de altă parte, după cum reiese, din art. 3, alineatul ultim al proiectului, aceste pedepse diferă în parte de cele militare și ca atari aceste diferențe se impun a fi expres arătate.

În consecință consiliul crede că art. 20 ar trebui să i se dea următoarea redacțiune:

„Pedepsele disciplinare pentru jandarmi sunt:

1. Muștrarea verbală și scrisă;
2. Serviciul peste rând;
3. Muștrarea cu pierderea salariului pe 5 zile;
4. Ștergerea de pe tabloul de avansare;
5. Mutarea pe cale disciplinară;
6. Suspendarea până la 3 luni din funcțiune cu pierderea salariului;

7. Eliminarea din corp.

Pedepsele dela Nr. 1—2 inclusiv, se pot aplica de șefii ierarhici, începând cu șeful de post.

Pedeapsa dela Nr. 3, se poate aplica de șefii ierarhici, începând cu comandantul de legiune.

Celelalte pedepse nu pot fi aplicate decât de comisiunea de disciplină.”

La art. 21, alin. 3, cuvintele: „acestor infracțiuni” se vor suprima și înlocui cu cuvintele: „infracțiunilor militare” spre a se înțelege că numai pentru cele militare, ordinele de urmărire și judecare se dau de comandantul corpului de armată, iar nu și pentru infracțiunile de competența instanțelor civile și de care se ocupă alineatul 1 al art. 21. Tot în acest aliniat cuvintele: „*în prealabil*” este mai bine a fi suprimate spre a nu da naștere la dificultăți de interpretare.

La art. 22. Cuvintele dela finele articolului: „în grad imediat următor prezidentului”, trebuiesc a fi suprimate spre a nu schimbă normele de compunere ale Consiliului de Război prevăzute în codul justiției militare, partea ce rămâne din articol în urma acestei suprimări fiind suficientă pentru a se înțelege că în compunerea Consiliului de război, va intra ca judecător un ofițer din jandarmerie, ori câteori Consiliul este chemat a judecă pe un ofițer din acest corp.

La art. 23. Din contextul articolului trebuiesc suprimate cuvintele: „*și competență*” și să se adauge un aliniat care să determine competența disciplinară a comisiunii, cu următoarea redacțiune:

„Comisiunea va aplica pedepsele disciplinare prevăzute de art. 20 din această lege”.

La art. 26. Pentru a se determina condițiunile în care se pot face propunerile de înaintare, urmează ori a se preciza în text aceste condițiuni, ori cel puțin a se face trimitere la viitorul statut, intercalând în această ultimă ipoteză în text după cuvintele: „șefilor ierarhici”, cuvintele: „*în conformitate cu prevederile statutului*”.

La art. 31, punctul g. Trebuie introduse după cuvântul „executarea”, cu care începe aliniatul, cuvintele: „*mandatelor de aducere de arestare și a*”, pentru ca în atribuțiunile jandarmilor să intre și executarea mandatelor, nefiind o altă autoritate care să îndeplinească acest serviciu.

La art. 36. A se suprima cuvintele: „la teritoriu”, ca inutile.

La art. 37. După litera f, urmează a se introduce cuvântul „inclusiv”, pentru o mai bună precizare.

La art. 43, alin. 2. Este necesar a se adăuga cuvintele: „și în această calitate ei vor putea primi delegațiuni și ordine directe de a instrumenta, în crime, delictе și contravențiuni, atât dela judecătorul de instrucție cât și dela parchetul local și dela parchetul general”, spre a se evită confuziunea ce s'ar putea naște că nici jandarmii nu ar putea fi delegați, decât în cazuri grave, ca ofițerii.

La art. 45. Urmează a se introduce după cuvântul: „jandarm”, din primul aliniat al acestui articol, cuvintele: „ofițer de poliție judiciară”, spre a se înțelege că numai jandarmii care au această calitate sunt în drept a constata infracțiuni.

Tot la acest aliniat să se introducă după cuvântul: „prezență”, cuvintele: „a două”, spre a se înțelege că cerințele legii se limitează la acest minimum.

La art. 51. — Atât din acest articol cât și din economia legii, rezultă că jandarmii nu vor mai avea atribuțiunea de șefi de garnizoane în comune și că pentru viitor trebuie desemnate alte persoane; ori întrucât o asemenea funcțiune nu ar putea fi suprimată fără a se arăta cine o va îndeplini în viitor, consiliul propune să se înscrie la dispozițiunile tranzitorii un articol prin care să se prevadă că jandarmii vor continua a îndeplini acest serviciu până la noui dispozițiuni.

La art. 55. În vederea că în mai multe texte ale proiectului se vorbește de întocmirea unui viitor statut special al jandarmeriei, și întrucât, în nici unul din aceste texte nu se precizează dacă acest statut va fi o lege sau un regulament, consiliul socotește că este necesar a se introduce la acest articol, care determină în cea mai mare parte conținutul celui statut, câteva cuvinte prin care să se precizeze că el va fi o lege iar nu un regulament, întrucât chestiunile ce urmează a fi rezolvite prin acel statut depășesc limitele unui regulament. În consecință consiliul propune, ca după cuvântul: „special” din primul rând al art. 55 să se introducă cuvintele: „ce se va vota de Corpurile legiuitoare”.

La art. 59. Prin acest articol tranzitoriu se garantează drepturile ofițerilor și jandarmilor reangajați care se vor găsi în serviciul jandarmeriei la punerea în aplicare a legii de față, în sensul, că situațiunile lor actuale constituie drepturi câștigate conform legilor în vigoare și cari nu vor putea întru nimic fi atinse de viitoarea lege.

În consecință, legea afirmând acest admirabil principiu, nu arată însă modalitatea cum vor fi respectate drepturile celor

peste 200 ofițeri cari depășesc nevoile cadrelor jandarmeriei după concepția proiectului de față, așa că devine imperios necesară înscrierea în lege a unei dispozițiuni prin care să se arate unde vor fi încadrați și cari vor fi posibilitățile lor de avansare, pentru ca drepturile lor să fie în adevăr respectate, așa după cum dorește legea.

La art. 63. Prin acest ultim articol se înființează o instituțiune nouă „jandarmeria armatei”, care aparține în totul Ministerului de război și al cărei scop este de a forma jandarmeria necesară armatei de operațiuni în caz de mobilizare. Cum din textul art. 63 nu rezultă o legătură evidentă între această instituțiune și jandarmeria rurală care formează obiectul proiectului de față, se naște întrebarea dacă dispozițiunile art. 63 trebuiesc menținute în acest proiect, sau din contră ele trebuiesc să formeze obiectul unei legi separate, care să fie prezentată Parlamentului odată cu proiectul de față.

Consiliul crede că numai dacă în dispozițiunile art. 63 s'ar arăta în mod expres legătura care există între noua instituțiune creată și jandarmeria rurală, aceste dispozițiuni ar putea fi menținute în proiect.

În afară de cele mai sus expuse, Consiliul, având în vedere că prin economia proiectului efectivele de jandarmi sunt reduse, crede că pentru a facilita deplasările în cazurile de urgență și a face posibile patrulările în anumite regiuni ale țării unde ele ar fi extrem de anevoios, dacă nu imposibil de a se face pe jos, ar fi necesar a se completa proiectul cu o dispozițiune, prin care să se prevadă echiparea jandarmeriei cu mijloace necesare în scopul mai sus arătat, cum ar fi caii, bicicletele, motocicletele, etc.

Consiliul, cu aceste observațiuni și propuneri, în unanimitate, dispune restituirea proiectului de lege pentru a fi supus dezbaterilor Corpurilor legiuitoare.

Președinte, I. IONESCU-DOLJ.

Consilieri permanenți: *George D. Nedelcu, Cezar Vârgolici, C. D. Anghel, I. C. Filitti.*

Referent titular, *G. Vrăbiescu.*

OPINIUNE SEPARATA

Subsemnatul *George D. Nedelcu*, consilier permanent, adaugă și următoarele observațiuni pe lângă cele cuprinse în avizul de mai sus.

1. Proiectul de lege socotește și numește „jandarmi” numai gradele inferioare din erarhia militară a corpului jandarmeriei, iar pe ofițeri îi lasă în afară de denumirea corpului, ca și cum n'ar face parte din această trupă specială a armatei (art. 10, 11, 14, etc.).

Armata se compune din infanterie, cavalerie, artilerie, marină, etc., și din trupe speciale ca: grăniceri, jandarmi, etc.

Efectivele gradelor erarhiei militare din aceste diferite arme și trupe, dela soldat până la general, este arătat prin numele armei; toți sunt: infanteriști, artileriști, marinari, grăniceri, jandarmi, etc.; după cum fac parte din infanterie, artilerie, grăniceri, etc. Dacă ofițerii din jandarmerie nu sunt jandarmi, ce sunt? căci ei nu sunt nici infanteriști, nici marinari, nici artileriști, etc. Deosebirea de nume, dar făcută e în contradicere cu denumirile prescrise de legile militare.

2. Art. 12 și 13 din proiectul de lege fac din ofițerii de rezervă confirmați în jandarmerie, ofițeri activi ai armatei. *Odată cu confirmarea, ofițerii de rezervă se vor înscrie din oficiu în cadrele active ale armatei*”, zice alin. 2 al art. 13 din proiect. [BCU Cluj / Central University Library Cluj](#)

Accastă dispozițiune este în contradicere cu legea asupra înaintărilor în armată din 5 August 1924, care în art. 66 spune că pot fi activați numai acei ofițeri cari, între altele, au făcut un stagiu de un an la trupă și numai pe baza unei probe de capacitate.

Or, ofițerii de rezervă confirmați în jandarmerie, conform art. 12 și 13 din proiect, nu pot fi trecuți în cadrele active ale armatei, dacă nu îndeplinesc și condițiunile cerute de art. 66 din legea arătată mai sus.

3. Jandarmeria este o trupă organizată militarăște, supusă legilor și regulamentelor militare (art. 1 și 3 din proiectul de lege) care, conform legii pentru organizarea armatei face parte din armată și care în timp de mobilizare însoțește armata de operațiuni, fiind la dispozițiunea Ministerului de război (art. 51 din proiectul de lege).

Făcând parte din armată, jandarmeria urmează să aibă și unitățile — și pe cele mici ca și pe cele mari — formate după prescripțiunile legilor militare. Organizarea ei nu trebuie să se deosebească de organizarea celorlalte arme.

Denumirea unităților armatei sunt: Corpuri, divizii, brigăzi, regimente, batalioane, companii. Depărtându-se dela această organizare, proiectul de lege se pune în contradicere cu legile

militare cari cârmuesc corpul jandarmeriei fără a mai vorbi de neajunsurile ce se pot ivi în timp de război din cauza acestei deosebiri de organizare.

Prin proiectul de lege se suprimă compania, batalionul și regimentul pe baza cărora sunt grupate trupele armatei în unități mici. Legiunile din proiectul de lege sunt străine armatei și inspectoratele din proiect au altă accepțiune în legile militare.

Adaug că prin suprimarea unităților de mai sus se reduce simțitor posibilitățile de înaintare ale ofițerilor și prin urmare se aduce o știrbire a drepturilor lor.

Proiectul de lege trebuie coordonat cu dispozițiunile legilor militare, căci trupa jandarmeriei face parte din rândurile armatei.

Denumirea de „legiune“ este frumoasă, ea se găsește în legea pentru înființarea gardei orășânești dela 1866. Această gardă, însă, nu făcea parte din armată și avea o organizație cu totul alta decât organizarea dată armatei.

În afară de aceasta mai sunt de părere că proiectul devenit lege nu poate fi pus în aplicare până ce mai întâi nu se va hotărî prin lege cine are să îndeplinească atribuțiunile ce prin proiect se iau din sarcina jandarmilor rurali, ca atribuțiunile fiscale, judiciare, administrative și paza în sate și cătune pe cari proiectul de lege o rezervă guarzilor câmpeni.

Consilier permanent, *George D. Nedelcu.*

RAPORTUL DE LA CAMERA

Domnilor deputați,

Comisiunea de administrație generală, întrunindu-se în numărul cerut de regulament, sub președinția d-lui Victor Deleu, în ședințele dela 26 și 28 Februarie și 2 Martie curent, de față fiind și d. subsecretar de Stat D. R. Ioanițescu, a luat în discuțiune proiectul de lege pentru organizarea jandarmeriei rurale.

În conformitate cu dispozițiunile art. 93 interpretativ din Regulamentul Adunării, au fost aleși în delegațiunea comisiei care va cerceta amendamentele ce se vor propune în ședință publică la discuțiunea pe articole a acestui proiect de lege d-nii: Victor Deleu, președinte; General Racoviță, V. V. Haneș și Jelieru George Dr., membri și subsemnatul ca raportor.

Domnilor deputați,

Prezentul proiect de lege înfățișează un statut organic al instituțiunii jandarmeriei. Chemată prin lege să exercite pe întregul teritoriu rural al țării atribuțiunile de poliție generală în legătură cu prevenirea infracțiunilor, menținerea ordinei și paza siguranței publice și de Stat, jandarmeria se prezintă ca o instituție de pură poliție.

Plecând dela această constatare s'a căutat, în primul rând, prin proiectul de lege supus debaterilor d-voastră, ca atât modul de organizare al instituției cât și cadrul în care va trebui să funcționeze, să corespundă misiunii esențiale pe care i-o atribuie legea.

În al doilea rând s'a încercat a se pune de acord jandarmeria cu complexitatea actuală a funcțiunilor sociale și de

Stat, a organiza într'un corp imparțial de pură specialitate, sustras oricăror influențe străine adevăratului său rol profesional.

Prima condițiune cred că s'a realizat prin înlăturarea din lege a tuturor însărcinărilor numeroase, obositoare și cu totul străine de realele îndatoriri polițienești impuse jandarmeriei. Sau suprimat astfel din atribuțiunile jandarmului obligațiunea înmânării citațiilor, îndeplinirea actelor de procedură și întregul complex al funcțiunilor de poliție locală și comunală.

Pe viitor — jandarmul va fi adevăratul agent al poliției generale de Stat — lucrând într'un corp organizat pe bază de strictă specialitate.

Dela această normă generală pe care am avut-o în vedere în determinarea atribuțiunilor jandarmeriei nu s'a făcut decât o singură excepție, în favoarea lucrărilor de mobilizare ale armatei cari și privitor în comunele rurale vor fi executate sub conducerea jandarmilor șefi de post.

Al doilea deziderat al proiectului de față, deziderat care are la bază principiul specializării elementelor jandarmărești în cadrul atribuțiilor de poliție generală a Statului își găsește expresiunea în noul sistem ce s'a întocmit pentru completarea cadrelor.

În viitor cadrele jandarmeriei se vor recruta exclusiv pe calea reangajărilor din rândurile gradațiilor cari au terminat serviciul militar, admițându-se norma generală ca reangajarea să înceapă dela gradul de caporal inclusiv.

Părăsirea sistemului mixt de recrutare (reangajați și jandarmi în termen) asigură posibilitatea ca jandarmeria să-și asigure omogenitatea formațiunilor, superioritatea lor tehnică și profesională în măsură de a corespunde rolului ce i se încredințează.

Ca o completare a sistemului de recrutare arătat mai sus și în dorința de a selecționa cât mai bine nouile elemente ale jandarmeriei, proiectul de față impune trecerea unui examen și absolvirea stagiului la teritoriu, — două condițiuni prealabile admiterii definitive în corpul de jandarmi.

În aceeaș ordine de idei proiectul de lege a crezut necesar să desăvârșească și organizarea învățământului jandarmeriei dispunând înființarea școalelor pentru jandarmi și ofițeri.

Alături de aceste măsuri, menite să asigure organizarea instituției jandarmeriei pe baze de specialitate, proiectul de lege a luat măsuri ca funcționarea ei să se desfășoare într'un cadru de perfectă imparțialitate și legalitate.

Numai un corp independent poate fi și un corp imparțial.

Mentținând în totul stricta disciplină militară, proiectul a luat toate măsurile pentru a asigura independența corpului de jandarmi.

S'a garantat stabilitatea, regimul de angajare, funcționare, salarizare și pensionare al jandarmilor.

Acțiunea disciplinară pentru sancționarea abaterilor profesionale a fost amănunțit reglementată, scoasă de sub arbitrarul voinței șefilor ierarhici și subordonată unei comisiuni disciplinare special întocmită.

Introducerea sistemului răspunderii personale, complectat printr'o atentă precizare a atribuțiilor legale, vor asigura în viitor funcționarea jandarmeriei în condițiuni de perfectă legalitate.

În aceeaș ordine de idei obligațiunea șefilor de a confirma în scris ordinele date subalternilor constituie o garanție în plus pentru respectul drepturilor cetățenești.

Domnilor / deputati University Library Cluj

Schimbarea fundamentală a statutului organic al jandarmeriei ne-a impus și modificarea raporturilor între această instituțiune și organele centrale ale aparatului nostru de Stat.

Prin art. 6 al actualei legi, jandarmeria, care face parte integrantă din armată, depinde din punct de vedere administrativ de Ministerul de interne, iar ca organ al poliției judiciare primește ordine dela Ministerul de justiție și reprezentanții Ministerului public.

Această situațiune făcând posibile imixțiuni de natură a altera unitatea de acțiune și omogenitatea instituțiunii, au creat jandarmeriei o atmosferă de completă confuziune. Din acest punct de vedere proiectul de lege ce vi se înfățișează rupe complet direct cu trecutul.

Deși am păstrat în întregime organizarea militară a Corpului, în viitor jandarmeria rurală va face parte din Ministerul de Interne. Credem că prin această măsură am asigurat o unitate de conducere și control și am precizat mai bine natura civilă a atribuțiilor ce incumbă jandarmeriei. De altfel sistemul adoptat astăzi de noi funcționează în toate țările unde jandarmeriile au reușit să se afirme ca instituții moderne de poliție.

În *Cecko-Slovacia* jandarmeria organizată prin legea dela 1919, este un corp civil supus regulelor de disciplină militară și funcționează sub dependența Ministerului de Interne. Rădile acelei organizațiuni au fost admirabile, căci după părerea specialiștilor autorizați, jandarmeria *Cechoslovacă* este astăzi cea mai bună. poliție rurală din întreaga Europă.

Bavaria și-a organizat jandarmeria după aceleas norme și principii.

În *Prusia* jandarmeria eră considerată încă înainte de războiul mondial ca un corp de poliție civilă, cu organizație și disciplină militară. Astăzi s'a mers mai departe și jandarmeria prusiană transformată în instituția intitulată *Landyegerei* are minimale obligațiuni militare.

Polonia exercită funcțiunile de poliție rurală printr'un corp de poliție pur civilă. Jandarmeria existând numai ca instituție de poliție militară.

Austria și Ungaria înainte și după 1918, au dispus și dispun de corpuri civile de pază, organizate militărește și sub dependența completă a Ministerului de Interne.

Jandarmeria elvețiană care a făcut admirația întregii lumi civilizate, este organizată pe aceleasi baze și funcționează sub dependența exclusivă a Ministerului de Interne Federal.

Credem dar, că superioritatea sistemului adoptat de noi, verificată prin experiența atâtor State civilizate, va contribui într'o largă măsură la modernizarea jandarmeriei naționale.

Mentținerea însă a organizației militare dată corpului, modul de recrutare al ofițerilor și rolul pe care jandarmeria îl are de îndeplinit în caz de mobilizare, ne-au impus obligațiunea de a determină cu precizie raporturile dintre această instituțiune și Ministerul de Război.

Deși s'a stabilit că organizația corpului este militară, totuș am îndepărtat din noua structură a jandarmeriei ideia de comandă și tehnica curentă a formațiunilor pur militare. S'a adoptat acest sistem pentru a dă posibilitate diverselor formațiuni ale jandarmeriei să-și execute atribuțiunile de specialitate într'un raport de dependență și disciplină militară.

Disciplina militară a fost menținută în întregime cu ușoare atenuări impuse de tehnica organizației speciale a jandarmeriei, pentrucă, după cum se prevede în chiar expunerea de motive, de această disciplină se leagă sentimentul de solidaritate și de abnegațiune în îndeplinirea datoriei atât de necesară unui corp de poliție, chemat să reprezinte și să apere ideia de Stat,

de ordine și de siguranță, până în cele mai îndepărtate cătune ale țării.

Mentținerea acestui regim a permis să se stabilească că în caz de mobilizare jandarmeria trece la dispoziția Ministerului de Război, împărțindu-și efectivele între trupele de operație pentru poliția de siguranță militară și între zona interioară pentru îndeplinirea însărcinărilor relative la mobilizare și poliție internă.

Domnilor deputați,

Proiectul de lege care este supus debaterilor d-voastre precizează în titlul I caracterul de instituție polițienească al jandarmeriei rurale și supune organizarea ei regulilor și disciplinei militare.

Ca instituție de drept public jandarmeria aparține Ministerului de Interne, obligată însă să execute dispozițiile autorităților cărora legile le conferă dreptul de poliție generală.

Sub același titlu / la art. 13, proiectul de lege supune disciplina, statutul personal și profesional al ofițerilor de jandarmi, legilor și regulamentelor militare cari se vor exercita prin autoritatea Ministerului de Război.

Aceleași măsuri s'au edictat și pentru determinarea situației jandarmilor reangajați, cu excepțiunile impuse însă de situația lor specială și anume reglementată prin proiectul de lege.

La titlul 2, proiectul de lege se ocupă cu organizarea jandarmeriei rurale indicând formațiunile componente pentru serviciu la teritoriu, școalele de specializare și serviciile auxiliare ale corpului.

Ca formațiuni teritoriale proiectul admite: posturile, secțiile, legiunile, inspectoratele și un inspectorat general.

Prima și cea mai importantă formațiune teritorială este postul.

Proiectul de lege a admis sistemul postului concentrat pe grupuri de comune pentru îndoita considerațiune de a avea o formațiune mai eficace și mai activă, datorită unui efectiv sporit și a sustrage postul dela influențele cu caracter local la care eră expus prin fixarea sa în comună.

S'a admis însă și cazul când o singură comună, prin importanța ei, va putea constitui teritoriul unui post de jandarmi.

Secțiile au fost instituite ca unități de conducere și control imediat superioare posturilor.

Necesitatea de a grupă secțiunile într'o unitate superioară de conducere și control cu un pronunțat caracter administrativ a impus crearea legiunilor.

Legând funcționarea legiunilor de necesitatea grupării secțiilor, am reușit s'o desfacem de noțiunea juridică a județului, situație care va duce la o mai rațională așezare teritorială a formațiunilor jandarmeriei. În adevăr, grație acestui sistem, județele cu întindere teritorială mare, vor putea fi deservite de două sau mai multe legiuni, în timp ce două sau mai multe județe mici vor putea fi întrunite într'o singură legiune.

Între inspectoratul general al jandarmeriei și formațiunile în subordine, s'a admis formațiunea inspectoratului, pentru a se obține astfel o mai bună și mai reală descentralizare a serviciului.

Inspectoratul general este autoritatea supremă de conducere și control a instituției jandarmeriei. El este condus de un general de brigadă sau divizie, cu titlul de inspector general. Comisiunea a ținut să precizeze că numirea sa în funcțiune se va face de către Ministerul de Interne și pentru aceasta s'a șters din textul art. 8 cuvintele *ales* și *comandă*. Capitolul referitor la recrutarea ofițerilor precizează prin art. 11 condițiunile de admisibilitate în cadrele jandarmeriei. La acest articol, comisiunea a găsit necesar să precizeze că la admiterea în jandarmerie vor fi preferiți ofițerii *având titluri de licențiați sau doctori în drept*.

Proiectul de lege admite și pe ofițerii de rezervă pentru activare în corpul jandarmeriei, dar numai în caz de lipsă și cu condițiunea de a avea studii juridice, condițiune prevăzută la art. 12, alin. *b* și pe care comisiunea a completat-o cu cuvintele: *cel puțin licența în drept*.

Prin art. 14 se precizează modul și condițiile de angajare ale jandarmilor. Această operațiune a fost lăsată în competența inspectoratului.

Formula jurământului prevăzută la art. 17 a fost completată de comisiune prin introducerea termenului: *Jur de a mă supune Constituțiunii, legilor și disciplinei militare*, apreciindu-se că această nouă redactare pune de acord solemnitatea jurământului cu caracterul special al funcțiunii de jandarm.

Prin art. 18, al cărui text a fost menținut în redactarea propusă de guvern, se precizează că ierarhia ofițerilor de jan-

darmerie este aceea prevăzută de legea asupra înaintărilor în armată.

De comun acord cu d. subsecretar de Stat d. D. R. Ioanițescu, s'a înlăturat din art. 19 asimilarea gradelor admise pentru jandarmii reangajați cu cea a gradelor armatei active.

La art. 20, comisiunea a suprimat, dintre pedepsele disciplinare ce se pot aplica jandarmilor, *serviciul peste rând și suspendarea din grad la două luni*, ca nefiind compatibile cu buna funcționare a instituției.

Sanționarea infracțiunilor comise de ofițeri și jandarmi în exercitiul funcțiunii au fost supuse prevederilor codului de procedură penală; pentru infracțiunile săvârșite în afară de funcțiune ofițerii și jandarmii sunt justițiabili în fața instanțelor militare, conform codului justiției militare.

Ca garanție a unei bune judecări proiectul a prevăzut compelețarea consiliilor de război cu un ofițer de jandarmi în cazul când instanța va avea de judecat ofițeri din corpul jandarmeriei.

Instituirea comisiunii disciplinare prevăzută de art. 23, pentru sancționarea disciplinară a jandarmilor reangajați constituie o serioasă garanție împotriva aplicării arbitrare a pedepselor. Aceeași comisiune va avea să-și dea avizul pentru înaintarea și mutarea în interes de serviciu a reangajaților. Comisiunea de administrație a Adunării deputaților a completat în acest sens ultimul alineat al art. 29.

La titlul III proiectul de lege determină cu toată precizia necesară importantele atribuțiuni conferite jandarmeriei.

Sub raportul principal, enumerarea *enunțativă* pe care o face proiectul de lege cuprinde toate funcțiunile în strânsă legătură cu rolul de poliție generală al jandarmeriei. Sub raportul practic al executării, atribuțiunile jandarmeriei se împart în serviciul ordinar și extraordinar.

Îndeplinirea serviciului ordinar e supusă automatismului legal, jandarmul fiind obligat să-l execute din proprie inițiativă, fără invitațiune prealabilă. Introducerea principiului răspunderii personale pentru tot ce privește serviciul său ordinar, determină cadrul de legalitate în care se vor exercita de azi înainte atribuțiunile de poliție ale jandarmeriei.

Asistența legală pe care jandarmeria este chemată s'o dea autorității de Stat și particularilor constituie serviciul extraordinar.

Dreptul de instrumentare reglementat prin art. 43 și 44 se întemeiază pe calitatea de ofițer de poliție judiciară, conferită reangajaților, și pe competența teritorială.

Ofițerii vor avea calitatea de ofițeri de poliție judiciară numai până la gradul de comandant de legiune.

Ca o garanție de completă imparțialitate, art. 45 impune prezența obligatorie a martorilor asistenți la dresarea actelor pentru constatările făcute de jandarmi.

De comun acord cu d. subsecretar de Stat D. R. Ioanățescu, comisiunea a găsit oportun să dea o nouă redactare art. 46, *admițând că în cazuri grave, apreciate ca atare de instanțele judecătorești, jandarmii vor putea fi chemați ca martori sau informatori, pentru a confirma constatările consemnate, în actele dresate de ei.* Articolele 47 și 48 au fost primite în redactarea propusă de guvern, ele constituind o admirabilă garanție împotriva exercițiului arbitrar și abuziv al dreptului de a uză de armă.

Prin dispozițiile pe cari proiectul de lege le prevede sub titlul V, corpul jandarmeriei este pus la dispoziția Ministerului de Război, pentru cazurile de mobilizare.

Administrația, soldele și îndemnizațiile, uniforma, echipamentul, armătura și locurile cari formează obiectul titlului VI din proiectul de lege, sunt puse în perfect acord cu noua situațiune legală creată jandarmeriei.

Titlul VII al proiectului de lege, reglementează regimul transitoriu, care asigură trecerea normală dela vechea la noua situațiune.

Ca măsură de prevedere comisiunea a încuviințat redactarea unui nou articol 62 prin care obligațiunile impuse jandarmilor relativ la înmânarea citațiilor prevăzute în codul de procedură penală și legea judecătorilor de ocoale, rămân în vigoare până la 1 Aprilie 1930.

Multiplele nevoi ale armatei în caz de mobilizare, au condus la înființarea pe lângă fiecare corp de armată a unui batalion de jandarmi. Ca unități organice aceste batalioane aparțin Ministerului de Război, urmând a fi întrebuințate pentru desăvârșirea măsurilor de poliție, în legătură cu siguranța trupelor de operațiuni în caz de război.

Progătirea lor profesională revine însă școlilor speciale ale jandarmeriei și acesta este motivul pentru care înființarea lor a fost prevăzută prin prezentul proiect de lege.

Cu aceste modificări și observațiuni, vă rugăm d-lor deputați, să binevoiți a vota proiectul de lege.

Raportor, C. VICOL.

RAPORTUL DE LA SENAT

Domnilor senatori,

Proiectul de lege pentru organizarea jandarmeriei rurale, votat de Adunarea deputaţilor în şedinţa dela 14 Martie 1929 şi adus în delberarea Senatului cu Mesajul regal No. 801 dela 14 Martie 1929, secţiunile d-voastre, luându-l în cercetare, l'au admis toate numind delegaţi:

Secţiunea I pe d-l St. Graur;

Secţiunea II pe d-l Valeriu Moldovan;

Secţiunea III pe d-l A. Warlan;

Secţiunea IV pe d-l G. Aslan;

Secţiunea V pe d-l Al. Bădulescu;

Secţiunea VI pe d-l Andrei D. Livezeanu şi

Secţiunea VII pe d-l R. Agliceriu, cari, întrunindu-se în ziua de 16 Martie 1929, sub preşedinţia d-lui senator St. Graur, luând parte la şedinţă raportorul comisiunii respective, care a fost convocat, şi, luând din nou în cercetare sus arătatul proiect de lege, precum şi raportul comisiunii respective, l'a adoptat pe considerentele:

Domnilor senatori,

Constatăm cu multă satisfacţie, că proiectul de lege pentru „organizarea jandarmeriei rurale“ este prima lege, în afară de cele de natură economică, prin care guvernul P. N. T., tine să traducă în faptă programul său de refacere *legală* şi *morală* a ţării.

Găsim în acest gest un omagiu faţă de pătura cea mai numeroasă şi mai neaoş românească a satelor noastre, care a

suferit mai mult pe urma insuficienței jandarmeriilor noastre de până acum.

În consecință, credem că pentru prezentele Corpuri legiuitoare, ieșite din alegeri libere, va fi un adevărat titlu de glorie, de a fi contribuit la valoarea acestei legi, care e menită să înzestreze satele noastre cu un așezământ de ordine și de siguranță cu adevărat occidental și care va fi un adevărat stâlp de hotar în evoluția spre libertate, legalitate și moralitate a națiunii române.

Privită din această perspectivă, reforma jandarmeriei are pe lângă semnificația ei juridică și o importanță *socială*, chiar *națională*.

Deși rolul propriu zis al jandarmului este de a preveni și reprimă infracțiunile și pe infractori, e cert, că în urma contactului des ce-l are cu populația satelor, el poate și fortifica și sdruncină în sufletele țăranilor ideea de drept și dreptate, credință în biruința legii asupra arbitrarului.

Iată de ce toate Statele civilizate din Apus au înțeles să ridice stindardul profesional material și moral al jandarmeriei, iar unele au reușit să facă din ea un așezământ de model, și o pavază a Statului de drept și a libertăților cetățenești.

Examinând proiectul de lege prezentat deliberării d-voastre, în lumina acestor considerente, trebuie să constatăm că făuritorii lui au făcut tot ce omeneste e posibil, pentru ca România să se poată înșirui și sub raportul acesta, între Statele civilizate și democratice ale occidentului.

Domnilor senatori,

Expunerea de motive, clară și temeinică, care însoțește proiectul, ne dispensează de a insista în raportul nostru, asupra tuturor principiilor și inovațiilor introduse în noua lege.

E destul, dacă vom analiza pe scurt numai pe unele și pe acestea numai din punctul de vedere al *rezultatelor* pe cari le așteptăm cu tot dreptul pe urma lor.

1. Inovația cea mai radicală a proiectului este părăsirea totală a dilentantismului de până acum, reprezentat prin jandarmi „în termen” și introducerea sistemului reangajaților, adică a unor jandarmi profesioniști, *selecționați și pregătiți* cu multă îngrijire în vederea grelei misiuni ce îi așteaptă.

Dispozițiile proiectului de față, cu privire la condițiile de ad-

mitere și de delimitare vor fi completate prin statutul special prevăzut în art. 55 în care se vor preciza și garanțiile stabilității, avansărilor, gradațiile dreptului de pensie și în deosebi retribuțiunile și diferitele indemnizațiuni ale jandarmilor.

Dacă s'ar mai adăuga la aceasta și o dispoziție legală, ca jandarmul scos la pensie, întrucât e încă capabil de o slujbă civilă, să aibă *preferință* față de toți ceilalți concurenți, credem că vom fi transformat cariera aceasta, azi desconsiderată și îmbrățișată numai în lipsa altui plasament, într'o profesiune nu numai respectată, ci invidiată și căutată.

Chestiunea aceasta e de mare importanță tocmai din punctul de vedere al unei selecțiuni cât mai severe, a celor cari vor să fie primiți în corp.

Numai ademenind elemente bune și solide și eliminând fără milă toate existențele de o valoare morală inferioară, vom putea nădăjdui să avem și noi, cu timpul, o jandarmerie de model.

2. O a doua inovație ale cărei urmări bune vor întrece desigur, așteptările, este generalizarea pe țara întreagă al așa numitelor „posturi concentrate pe grupuri de comune”.

Dela aceste posturi concentrate ne așteptăm nu numai la o mai mare disciplină militară în corp, ci mai ales la o reducere însemnată a multelor privilegii și ispite de abuz din partea jandarmului lăsat de capul lui într'un sat, aproape fără un control și fără un frâu, față de înclinările spre arbitrar inerente naturii omenești.

3. O importantă inovație este și descărcarea jandarmeriei de multele și variile atribuțiuni administrative, financiare, etc., cari toate erau proprii să-l abată și rețină dela împlinirea adevăratei lui misiuni de agent al poliției preventive și judiciare.

Efectul bun al legii însă se va arăta în reducerea prilejurilor de a cădea în ispită și a păcătui, de cari nu e imun nici jandarmul fiind și el un om ca toți oamenii.

Pe măsura în care jandarmul nu va mai avea dreptul de a amendă și a încasa amenzi, de a înmăna citații și de a execută nenumărate alte însărcinări incompatibile cu înalta lor misiune, va dispărea rând pe rând și tirania care apăsă ca plumbul asupra satelor și făcea vieața țaranilor direct insuportabilă.

Revolta elementară a țărănimii din Ardeal se explică în mare parte prin această tiranie medievală.

4. Toate garanțiile și precauțiunile înșirate în cele de mai sus apar ca simple paleative, pe lângă cele două cautele pozitive, cari am putea zice, că alcătuiesc piatra de temelie a viitoarei noastre jandarmerii.

Una e de natură *remunerativă* și se chiamă: *stabilitate*, cealaltă are un caracter de *sanctiune* și se numește: *răspundere personală*.

Dacă pentru a putea pretinde dela jandarm curățenie morală, independența de acțiune și perfectă legalitate, e absolut necesar, ca el să simtă o temelie sigură sub picioarele lui, adică să aibă o anumită stabilitate; apoi de altă parte e cert, că principiul răspunderii personale așa cum e prevăzut în proiectul acesta de lege va fi, ca să citez cuvintele expunerii de motive „cea mai trainică pavază a libertății cetățenești“.

Domnilor senatori,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Să nu ne facem iluzii, că prin o lege oricât de perfectă, am putea face să dispară de pe azi pe mâine, obișnuințe și abuzuri învechite.

Nu este nici un așezământ așa de perfect, ca să nu poată fi eludat și diformat de ingeniozitatea unei societăți încă neconsolidate sub raport moral, sau deja pornită pe panta degenerării.

Va trece apol timp, până când și noii noștri jandarmi își vor găsi așezarea lor în cadrele încăpătoare și luminoase ale noiei legi, care le asigură nu numai îndatoriri grele, ci și însemnate drepturi și garanții.

Dacă e drept că oamenii fac așezămintele, nu mai puțin e adevărat că și așezămintele — mai ales cele bune — încețul cu încetul sfârșesc prin a o modelă și preface pe oameni,

Un lucru e cert: legea dă posibilitatea unei lente, dar sigure urcări, a standardului profesional și moral al jandarmeriei noastre de mâine.

Urmează ca această evoluție să fie secundată și sprijinită și din partea cetățenilor, prin o tot mai completă înțelegere, atât a datoriilor cât și mai ales a drepturilor lor.

Dacă cetățenii vor fi pătrunși într'o înaltă măsură de sentimentul *drepturilor și al demnității lor*, gata a *reacționă vio-*

lent față de orice nedreptate, și organele puterii de Stat, poliția și jandarmeria, se vor gândi bine, înainte de a abuză de puterile date lor.

Din toate aceste motive, recomand luarea în considerare și votarea acestui proiect de lege cu modificările introduse de comisiunea administrativă — și arătate în textul legii — în drepturile articolelor respective.

Raportor, VALERIU MOLDOVAN.

TABLA DE MATERII

Pag.

LEGEA PENTRU ORGANIZAREA JANDARMERIEI

TITLUL I. Dispozițiuni generale	3
„ II. Organizarea jandarmeriei rurale	4
Capitolul I. Formațiuni teritoriale, servicii și școli	4
„ II. Personalul	5
§ 1. Recrutarea ofițerilor	5
§ 2. Recrutarea jandarmilor reangajați	6
§ 3. Recrutarea personalului auxiliar	7
§ 4. Jurământul	7
Capitolul III. Ierarhia și disciplina militară	7
„ IV. Inaintarea	9
„ V. Mutările	10
„ VI. Instrucția	10
TITLUL III. Serviciul / Central University Library Cluj	11
Capitolul I. Atribuțiuni	11
„ II. Serviciul ordinar și extraordinar	12
„ III. Dreptul de instrumentare	13
„ IV. Competința teritorială	13
„ V. Actele încheiate de jandarmi	14
„ VI. Intrebuințarea armei	14
TITLUL IV. Incompatibilități	15
„ V. Mobilizarea	15
„ VI. Administrația	16
Capitolul I. Solde și indemnizații	16
„ II. Uniforma, echipamentul și armătura	17
„ III. Localuri	17
TITLUL VII. Dispoziții transitorii	17
Capitolul II. Jandarmeria armatei	18
EXPUNEREA DE MOTIVE A MINISTRULUI	19
AVIZUL CONSILIULUI LEGISLATIV	50
RAPORTUL DELA CAMERĂ	58
RAPORTUL DELA SENAT	66